

شناسایی عوامل موثر بر مدیریت دانش مشتری در در بخش عمومی

حمید عبدی کارشناس ارشد مدیریت کارآفرینی دانشگاه تهران

دکتر مهران رضوانی عضو هیئت علمی دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران

چکیده

مدیریت دانش مشتری یکی از مسائلی است که در دهه‌های اخیر توجه بسیاری از محققین و سازمان‌های ارائه‌دهنده خدمات را به خود جلب نموده است. با توجه به تغییرات اجتماعی و جایگزین شدن سازمان‌های نوین به جای روابط ساختارهای سنتی، مدیریت دانش مشتری نقش بسزایی را در ارتقاء کیفیت خدمات ایفا نموده است. از آنجاکه دفاتر پیشخوان ارائه خدمات بعنوان یکی از بزرگترین سازمان‌های ارائه دهنده خدمات در کشور مطرح و تمامی افراد جامعه بگونه‌ای با این دفتر در ارتباط می‌باشند و در چند سال اخیر لزوم کنارگذاری شیوه‌های قدیمی و سنتی کانال‌های دریافت و انتقال دانش و نیازهای متعدد روزمره، سازمان را در بستر توسعه و تغییرات بنیادین قرار داده تا نیازهای جامعه کنونی و هدفهای آرمانی را تامین نماید. لذا نقش مدیریت دانش مشتری بیش از پیش می‌تواند تسهیل کننده دستیابی به اهداف مورد نظر باشد. تحقیق حاضر نیز با همین رویکرد با استفاده از روش تحقیق پیمایشی و ابزار پرسشنامه و نیز با بهره گیری از نرم افزار آماری SPSS به بررسی و شناسایی عوامل موثر بر مدیریت دانش مشتری، پرداخته است.

هدف از این پژوهش رسیدن به مدلی نو در خصوص عوامل موثر بر مدیریت دانش مشتری می‌باشد که بر اساس آن بتوان مولفه‌های جدیدی برای بهبود کیفیت و بهره‌وری در ارایه خدمات به وجود آورد.

نتایج تحقیق حاکی از آن است که مهمترین عوامل شناسایی شده موثر بر مدیریت دانش مشتری به ترتیب عبارتند از ارتباط و تعامل، سرمایه ساختاری و سرمایه انسانی از بُعد عوامل سازمانی و از بُعد عوامل دانش درباره مشتری، کسب دانش از مشتری و نهایتاً از بعد دانش مورد نیاز برای مشتری ترتیب متغیرهای شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری، رتبه بندی نیاز مشتری، تعیین موقعیت و ویژگی خدمات و تقسیم بندی بازار می‌باشند.

واژگان کلیدی : دانش - مدیریت دانش - مدیریت دانش مشتری

مزیت رقابتی قبل از طریق نوآوری و ساختار اجنباس بدست آمد اما در قرن ۲۱ سازمانها انفعالی تر شده و مزیت رقابتی را با استفاده از جمع آوری اطلاعات مشتریان بوجود آورده اند این گام جدید بشدت تحت تاثیر مشتریان با تقاضای بالا رقابت جهانی و رشد کم اقتصادی و صنعتی است دانش مشتری از نظر محققین یک ابزار رقابتی محسوب نمی شود. مدیریت دانش مشتری شامل اکتساب مدیریت و تبادل دانش مشتری در یک سازمان است برخی از چالش های مشخص شده در صنعت تجارت به تجارت (B2B) در برگیرنده درک بهتر از نیازها و ارزش های مشتری و بازگشت به نوآوری عنوان منبع رشد است دانش مشتری می تواند عنوان روشنی برای حل این چالش ها باشد.

مشتری عنوان فاکتور کلیدی در تمای شرکت ها می باشد اما جایگاه آن هنوز هم واضح نیست هیچ سیاست آشکاری در آن بکار نمی رود و تنها تعداد کمی مقیاس ها استفاده می شوند خدمت مشتری در بسیاری از موارد عنوان یک اغلب وجود ندارد خدمات مشتری عنوان یک راه حل کوتاه مدت در بازار در حال رکود است و تعهد طولانی مدت لازم برای بنا نهادن سیاست های موفق خدمات شهری اغلب وجود ندارد خدمات مشتری عنوان یک مسئله استراتژیک شفاف در مرحله پیش از موعد است.

مساله تحقیق :

مسئله اصلی این تحقیق شناسایی و اولویت بندی عوامل مختلف و تاثیر گذار بر مدیریت دانش مشتری میباشد که با تکیه بر آن میتوان تاثیرات مثبتی بر میزان سودآوری و فروش و توسعه کسب و کار ایجاد نمود و همچنین میزان تاثیر بر کارآفرینانه بودن کسب و کار در دفاتر پیشخوان را افزایش داد.

پیشینه تحقیق:

مطالعات قبلی درمورد مدیریت دانش مشتری مشخص ساختند که اکثر شرکتهای موفق اشخاص را جدای از معاملات در نظر می گیرند و آنچه را که مشتریان در حین خرید و تعاملات خدماتی انجام می دهندهای مثبت می کنند. با آزمودن این داده های انسانی، می توان پیش بینی ها و درک بهتری از رفتار مشتریان داشت (Davenport et al., 2001).

هدف آنها حمایت بهتر از مشتریانشان با یادگیری از آنهاست. برای حمایت از مشتریان در چرخه خرید آنها، یک جریان مداوم از دانش که از جانب شرکت راهنمایی می شود به عنوان یک پیش نیاز لازم است.

برای تسهیل مدیریت چنین دانشی، صفحی عریض از فن آوری باید گستردگی شود. سیستمها یا مدیریت روابط با مشتریان برای پیگیری معاملات با مشتریان و بهبود نحوه توزیع محصولات و خدمات به کار می‌روند. به همان صورت، دانش برگرفته از مشتریان نیز باید از طرف شرکت مورد استفاده قرار گیرد، تا ایجاد ایده‌ها، نوآوریها و بهبود مدام محصولات و خدمات بر اساس آنها هدایت شود (Salomann et al., 2005).

انابی و موریلو

در سال ۲۰۰۲ مدلی را ارائه کردند، هدف آنها از پیشنهاد مدل درنظر گرفتن دانش مشتری به عنوان بخشی از دانش شرکت بود در این مدل سه مرحله‌ای که دربردارنده ۱- آشکار سازی، ۲- مرتب سازی و ۳- سطح‌بندی دانش است، دانش موردنظر از تعاملات با مشتریان بدست می‌آید. همچنین در این مدل بر دو جنبه از جریان دانش اشاره شده است: الف- دانش مشتریان درباره محصولات و خدمات و ب- دانشی که سازمان‌ها برای کمک به مشتریان در انتخاب خریدشان باید داشته باشند (انابی و موریلو، ۲۰۰۲).

از آنجائیکه این فرایند، فرایندی تعاملی بین مشتریان و سازمان می‌باشد هر دو طرف از مزایا و منافع این دو مدل سود می‌برند.

بوس و سارگو

در سال ۲۰۰۳ چارچوبی را برای تلفیق CRM و KM ارائه دادند که هدف آنها از ارائه این چهارچوب استفاده از دانش مشتری در تعیین ویژگی‌ها و قیمت محصولات و خدمات بود. این چارچوب دربردارنده ۴ فرایند شناخت و ایجاد دانش، کدبندی و مرتب‌سازی دانش، توزیع دانش و بکارگیری دانش می‌باشد (۲۰۰۳ بوس و ساراگو).

رولین و همکارانش

در سال ۲۰۰۵ با ارائه چارچوبی بر قابلیتهای CKM اشاره کردند. هدف آنها در این مقاله فراهم آوردن شناختی از CKM بعنوان یک رهیافت مدیریتی یکپارچه بود که CKM را بعنوان یک فرایند مستمر از ایجاد، توزیع و استفاده از دانش مشتری در سازمان و بین سازمان و مشتریان در نظر گرفتندو تاکید بیشتر آنها بر قابلیت‌ها و شایستگی‌های سازمانی در فرایند CKM بود. چارچوب پیشنهادی آنها بر مبنای بازاریابی رابطه‌ای و بازارگرایی می‌باشد که شامل ۵ جزو اصلی: ۱- همکاری درون وظیفه‌ای، ۲- سیستم‌های سازمانی، ۳- همکاری‌بنا مشتریان، ۴- سیستم‌های پشتیبان IT و ۵- فرهنگ سازمانی که یادگیری سازمانی را پشتیبانی می‌کند (رولین و همکارانش سال ۲۰۰۵).

گیبرت و همکارانش

در سال ۲۰۰۳ بر تلفیق دو مفهوم CRM و KM در یک سطح فرایندی اشاره کردند. همچنین بیان کردند که مدیریت دانش مشتری بر بالرزنده‌ترین دانش سازمانی یعنی دانش مشتریان تاکید دارد و مدیریت

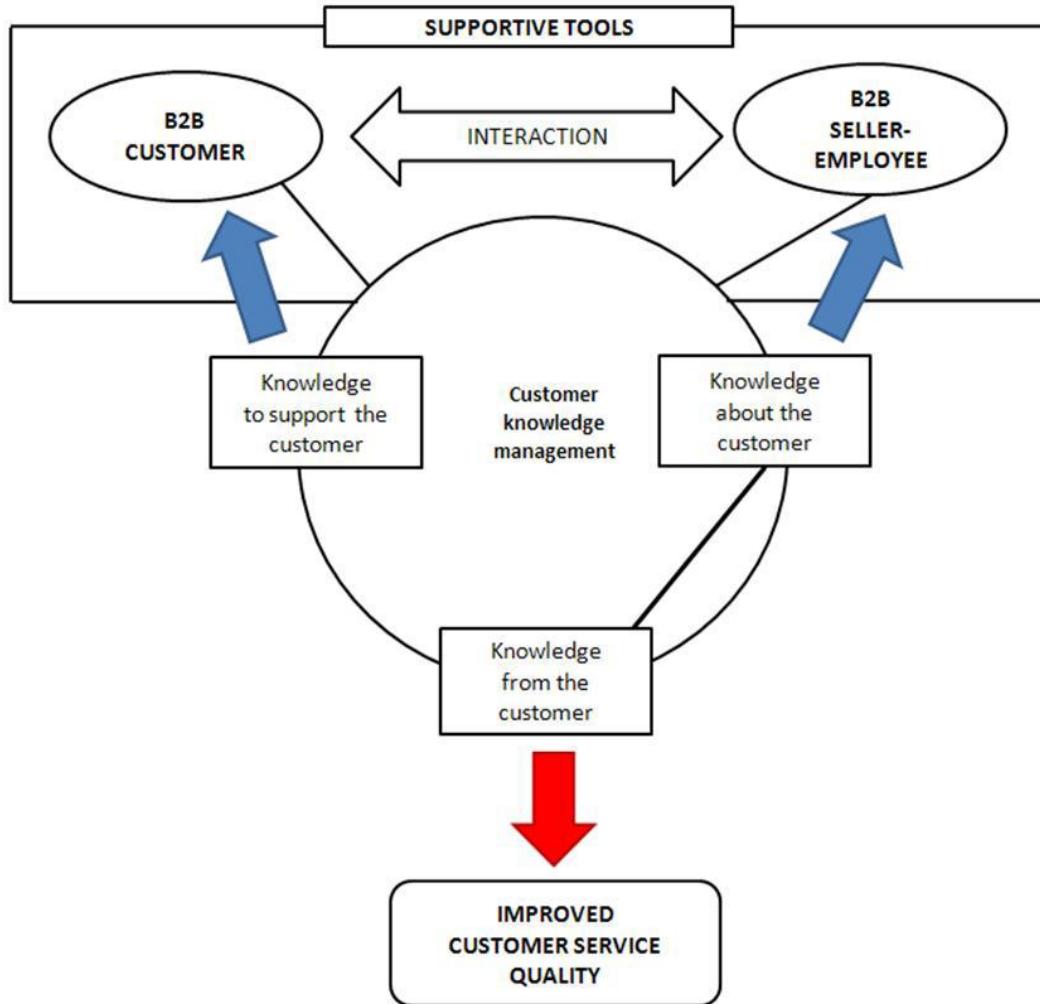
ارتباط با مشتری مدیریت دانش محور، چارچوبی برای مدیریت آن دانشی در اختیار دارد که موجب ارتباط با کیفیت و مقرن به صرفه با مشتریان می‌گردد. (گیبرت و همکارانش سال ۲۰۰۳) گیبرت در این مقاله بین ۴ جنبه دانش که شامل ۱) محتوى یا مضمون، ۲) شایستگی و صلاحیت، ۳) همکاری و ۴) ترکیب می‌باشد، تمایز قائل شده است.

سو و همکارانش

در سال ۲۰۰۶ سو و همکارانش بر استفاده از دانش مشتری در توسعه محصولات جدید تاکید داشتند و از ابزارهای داده‌کاوی در کسب و بکارگیری دانش استفاده کردند. تاکید آنها در این مدل این است که در حین استفاده از تکنولوژی روز دانش مشتری را کسب و در طراحی محصول موردنظر مشتری به کار گیرند. این مدل در ۴ مرحله تعیین ۱) موقعیت و خصیصه محصول ۲) ردبهندی نیاز مشتری ۳) تقسیم‌بندی بازار و ۴) اقتباس الگوی نیاز مشتری در نظر گرفته شده است که مدل پایه ما بر همین مدل استوار است و استخراج گردیده است (سو و همکاران، ۲۰۰۶).

شکل شماره (۲-۱): مدل سو و همکاران سال ۲۰۰۶

شکل شماره (۲-۲): مدل دسوza و همکارانش سال ۲۰۰۶

مدیریت دانش، موضوع مهمی است، زیرا به مهم ترین سرمایه ارزشمند سازمانی یعنی سرمایه های فکری (Intellectual Capital) مربوط می شود (گیبرت پروبست، ۲۰۰۸).

مدیریت دانش مشتری با تبدیل سرمایه های انسانی به دارایی های فکری سازمان یافته برای سازمان ایجاد ارزش می کند.

کارولینا لوپزو فرانسیسکو

در سال ۲۰۰۸ در مقاله ای به این اشاره کرده اند که مدیریت دانش مشتری مستلزم وجود رهبری آگاه و تأثیرگذار در سازمان است. از عناصر جلوبرنده مدیریت دانشمشتری، فرهنگ سازمانی متکی بر خلاقیت و نوآوری است. برای توسعه مدیریت دانش در سازمان باید تغییراتی که منجر به تعامل و یا بازسازی دانایی می گردند، به طور نظام مند تشویق و حمایت شوند (کارولینا لوپز و فرانسیسکو، ۲۰۰۸).

همایونی و همکارانش

در سال ۱۳۸۷ در مقاله‌ای به عنوان مدیریت دانش برای کسب مزیت رقابتی به این اشاره دارند که امروزه دیگر همه گروههای کاری و علمی اذعان دارند، برای اینکه سازمانها بتوانند در دنیای تجارت و رقابت، حضور مستمر و پایدار داشته باشند، باید حول محور دانش و دانایی فعالیت کنند. علیرغم اینکه دانش بعنوان منبعی برای بقای سازمانها ضروری و حیاتی است و شرط موفقیت سازمانها دستیابی به یک دانش و فهم عمیق در تمامی سطوح می‌باشد، اما باز هم بسیاری از سازمانها هنوز به مدیریت دانش بطور جدی توجه نکرده‌اند. دانش زیر بنای مهارت و تجربه و تخصص هر فرد است. امروزه سرمایه‌های یک سازمان تنها سرمایه مالی و فیزیکی نیستند بلکه سرمایه‌دانشی مهمتر از این دو سرمایه، مورد توجه است) همایونی و همکاران (۱۳۸۷).

ابراهیمی و غلامیان

در سال ۱۳۸۵ در مقاله‌ای به عنوان مدل‌های دانش در ارتباط با مشتریان به این موضوع پرداخته است که برای اجرای مدیریت دانش به یک بازه زمانی نسبتاً طولانی، فراهم سازی بسترها فکری و فرهنگی، مهارت و آموزشی، کانونهای دانشی و فراهم آوردن بسترها تکنولوژیک نیاز است. در ادامه محورهایی که در موفقیت مدیریت دانش مشتری در سازمان‌ها نقش حیاتی دارند، معرفی و مورد بررسی قرار می‌گیرد. از آنجا که بیشترین میزان دانش جدید در یک سازمان، طی پژوهه‌ها ایجاد می‌شود، توجه به مدیریت دانش و الزامات آن در پژوهه‌های تحقیقاتی و بویژه در یک سازمان تحقیقاتی بسیار ضروری و با اهمیت است. برای موفقیت مدیریت دانش در یک سازمان، فراهم بودن بسترها فکری و فرهنگی، وجود کانونهای دانشی، همچنین وجود بسترها تکنولوژیک ضروری است. در این گزارش، ابتدا عوامل موثر بر موفقیت مدیریت دانش مشتری در یک سازمان که در بهبود کارایی و اثربخشی فرآیندهای کاری و تجاری سازمان نقش حیاتی دارند، معرفی می‌شوند. سپس روش انتخاب شده برای ارزیابی تشریح و پس از آن نتایج ارزیابی وضعیت محورها در گروه‌های پژوهشی مختلف ارائه و مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند) ابراهیمی و غلامیان، (۱۳۸۵).

محمد اقدسی و مینا رنجبر فرد

در سال ۱۳۸۸ در پژوهشی به عنوان سنجش بلوغ مدیریت دانش مشتری در شرکت‌های بیمه ایران به بررسی‌عوامل موثر بر عدم استقرار مدیریت دانش مشتری پرداخته‌اند و بیان داشته‌اند که عوامل متعددی در سازمانها باعث می‌شود تا استقرار مدیریت دانش مشتری با کندی صورت گیرد و از کارآئی آن بکاهد

مبانی نظری :

دانش

«دانش» مخلوط سیالی از تجربیات، ارزش‌ها، اطلاعات موجود و نگرش‌های کارشناسی نظام یافته است که چارچوبی برای ارزشیابی و بهره‌گیری از تجربیات و اطلاعات جدید به دست می‌دهد. دانش، در ذهن دانشور به وجود آمده و به کار می‌رود. دانش در سازمان‌ها نه تنها در مدارک و ذخایر دانش، بلکه در رویه‌های کاری، فرایندهای سازمانی، اعمال و هنجارها مجسم می‌شود. این تعریف، از اول مشخص می‌کند که دانش ساده و روشن نیست، مخلوطی از چند عامل متفاوت است؛ سیالی است که در عین حال ساختارهای مشخصی دارد و نهایت اینکه، ابهامی و شهودی است و به همین علت، به راحتی نمی‌توان آن را در قالب کلمات گنجاند و به صورت تعریفی منطقی عرضه کرد. دانش در خود مردم وجود دارد و بخشی از پیچیدگی ندانسته‌های انسانی است. ما گرچه به طور سنتی، سرمایه‌ها را مشخص و ملموس می‌دانیم، اما سرمایه‌ی دانش را نمی‌توان به راحتی تعریف کرد. درست مشابه ذره اتمی که می‌تواند موج یا ذره باشد، بسته به اینکه دانشمندان چگونه وجود آن را دنبال کنند. دانش به شکل‌های پویا و نیز انباشته و ایستا قابل تصور است (رحمان سرشت، ۱۳۷۹).

مدیریت دانش

دو تعریف جامع و کامل از مدیریت دانش:

۱- مدیریت دانش، رسیدن به اهداف سازمانی از طریق ایجاد انگیزه در کارگران دانش و ایجاد تسهیلات برای آنها با توجه به استراتژی شرکت است تا توانایی آنها برای تفسیر داده‌ها و اطلاعات (با استفاده از نتایج موجود اطلاعات، تجربه، مهارت‌ها، فرهنگ، شخصیت، خصوصیات فردی، احساسات و غیره) از طریق معنا بخشی به داده‌ها و اطلاعات افزوده شود. (همایونی و همکاران ۱۳۸۷)

۲- مدیریت دانش، مدیریت صریح و سیستماتیک دانش حیاتی و فرایندهای مربوط به ایجاد، سازماندهی، انتشار و استفاده و اکتشاف دانش است (Madhavm & Grover, 1998) مدیریت دانش، شامل همه‌ی روش‌هایی است که سازمان، دارایی‌های دانش خود را اداره می‌کند که شامل چگونگی جمع آوری، ذخیره سازی، انتقال، بکار گیری، به روز سازی و ایجاد دانش است (Rubitz, 2007&Wickramasinghe)

دانشگاه مدیریت دانش تگزاس، مدیریت دانش را اینگونه تعریف می‌کند: مدیریت دانش، فرایند سیستماتیک و نظام مند کشف، انتخاب، سازماندهی، تشخیص و ارائه اطلاعات است؛ به گونه‌ای که شناخت افراد در حوزه‌ی مورد علاقه‌اش بهبودی بخشد. مدیریت دانش به سازما کمک می‌کند تا از تجارت خود، شناخت و بینش بدست آورده و فعالیت خود را بر کسب ذخیره سازی و استفاده از دانش متمرکز کند.

مدیریت روابط مشتری

فناوری های مورد استفاده CRM را می توان به سه دسته کلی تقسیم کرد:

الف) CRM عملیاتی: در این روش تمامی مراحل ارتباط با مشتری، از مرحله بازاریابی و فروش تا خدمات پس از فروش و دریافت بازخورد از مشتری، به یک فرد سپرده می شود؛ البته به نحوی که فروشنده‌گان و مهندسان ارایه خدمات بتوانند سابقه هر یک از مشتریان را بدون مراجعه به این فرد در دسترس داشته باشند.

از ابزارها و روش های CRM عملیاتی می توان به SFA یا قدرت فروش مکانیزه اشاره کرد که تمامی عملیات مربوط به مدیریت تماس، بورس و مدیریت اداره فروش را بر عهده دارد.

مدیریت دانش مشتری :

در خصوص شناخت مدیریت دانش مشتری بر آن شدیم چند تعریف قابل اتکا را بیاوریم که تمامی تعاریف را در جدول ذیل مشاهده می فرمایید

منبع	مدیریت دانش مشتری
داس و دیگران ۲۰۰۵	بهره گیری از دانش برای، از و درباره مشتریان به منظور افزایش قابلیت هایی برای مشتریان توسط سازمان
فنگ و تیان ۲۰۰۵	مدیریت دانش مشتریان یک فرآیند پویا برای اکتساب و بهسازی اطلاعات ارزشمند مشتریان با استفاده از مسیرهای مختلف و روش‌های متعدد بوده و دانش مشتریان را در سازمان تسهیم می نماید
سو و همکاران ۲۰۰۶	مدیریت دانش مشتری با تبدیل سرمایه های انسانی به دارایی های فکری سازمان یافته برای سازمان ایجاد ارزش می کند.
کارولینا لوپز و فرانسیسکو ۲۰۰۸	مدیریت دانشمشتری ، فرهنگ سازمانی متکی بر خلاقیت و نوآوری است
پاکوته ۲۰۰۶	مدیریت دانش مشتری دربردارنده فرآیندهایی است که با شناسایی و اکتساب اطلاعات مشتری و نیز ایجاد و بهره برداری از دانش مشتریان مربوط می باشد

جدول (۲-۲): تعاریف مدیریت دانش مشتری

در اقتصادی که تنها اطمینان آن وجود عدم اطمینان است، تنها منبع مطمئن پایداری در رقابت، دانش است.

در حقیقت، دانش مهمترین منبع استراتژیک بوده و توانایی برای اکتساب و توسعه آن، باعث تسهیم آن شده و این مسئله در نهایت باعث ایجاد فوایدی برای تداوم قابلیت رقابت می شود(Grant, 1996).

این مسئله بدان خاطر است که، دانش ارزشمند باعث تقویت منابع سنتی و دارایی ها به صورتی جدید و متمایز شده و از این روی باعث ایجاد ارزش برای مشتریان می شود. توانایی خلق دانش و تداوم یادگیری از آن می تواند سودی رقابت پذیر داشته باشد چرا که دانش خلاقانه‌ی امروزی، هسته اصلی دانش فردا را تشکیل خواهد داد. در سالهای اخیر، تلاش‌های سازمانی بر روی مدیریت دانش (۲) معطوف بوده اند، این مدیریت یکی از مدیریتهای کلیدی بشمار می رود (Walsham, 2001 & Gumbley, 1998).

یکی از جنبه های مهم دانش مشتری این است که این دانش، دانشی است که در مالکیت شرکت قرار ندارد بلکه در مالکیت دیگرانی است که مایل به تسهیم آن نیستند. برای ایجاد همکاری آنها با شرکت به نوعی محرك نیاز است. اخیراً، مشتریان به عنوان شرکای فرآیند ایجاد دانش در نظر گرفته شده اند. ایجاد دانش مشترک مشتریان به همراه سازمان به منظور ایجاد ارزش برای هر دو طرف با تسهیم دانش در اختیار مشتریان، می تواند محصولات بهتری را نیز حاصل کند. در اینجا هر دو نهاد با هم در حال کار هستند و هدف مشترکی در ذهن دارند و مشتری شریک فعال و کلیدی در فرآیند ایجاد دانش خواهد بود در حقیقت ایجاد ارزش برای سازمان ها و مشتریان از طریق گسترش دانش مشتری هدف اصلی مدیریت دانش است. شرکت ها می توانند این دانش را به صور مختلف به کار گیرند، اما این دانش بخصوص برای نوآوری و توسعه محصولات جدید ارزشمند هستند. در خلال تشخیص دانش مشتری به عنوان عنصری کلیدی برای توانایی شرکت در نوآوری، یک سازمان می تواند قابلیت های خلاقانه خود را افزایش دهد بدین ترتیب، برای مشتری ارزشگذاری انجام خواهد پذیرفت و عامل این ارزشگذاری بی شک خدمات بهبود یافته و محصولاتی هستند که بر طبق نیازهای مشتریان سفارشی ساخته شده اند

مطالعات قبلی در مورد مدیریت دانش مشتری مشخص ساختند که اکثر شرکتهای موفق اشخاص را جدای از معاملات در نظر می گیرند و آنچه را که مشتریان در حین خرید و تعاملات خدماتی انجام می دهند ثبت می کنند. با آزمودن این داده های انسانی، می توان پیش بینی ها و درک بهتری از رفتار مشتریان داشت

هدف آنها حمایت بهتر از مشتریانشان با یادگیری از آنهاست. برای حمایت از مشتریان در چرخه خرید آنها، یک جریان مداوم از دانش که از جانب شرکت راهنمایی می شود به عنوان یک پیش نیاز لازم است. برای تسهیل مدیریت چنین دانشی، صفحه عرضی از فن آوری باید گسترد شود. سیستمهای مدیریت روابط با مشتریان برای پیگیری معاملات با مشتریان و بهبود نحوه توزیع محصولات و خدمات به کار می روند. به همان صورت، دانش برگرفته از مشتریان نیز باید از طرف شرکت مورد استفاده قرار بگیرد، تا ایجاد ایده ها، نوآوریها و بهبود مداوم محصولات و خدمات بر اساس آنها هدایت شود (Salomann, 2005)

تحلیل متناسب اطلاعات بدست آمده از این طریق خود منبعی غنی از هوش تجاری است. همانطور که سازمانها به سمت محیط‌های تجاری جامع تری حرکت می‌کنند، به طبع فرآیندهای تجاری که این محیط را تقویت می‌کنند نیز به نحو روز افزونی از نظر دانش و آگاهی غنی تر می‌شوند. بنابراین رشد و موفقیت سازمان وابسته به خلق، مدیریت و استفاده موفق از دانش خودومشتريان خودوفرآیندهای کسبوکار می‌باشد. (Bose & Sugumaran, 2003)

چالش‌های مدیریت دانش مشتری:

محفغان در تحقیقات خود متوجه در چالش در **CKM** شدند ابتدا چالش‌های فرهنگی در زمینه تفکر درباره نقش مشتریان و دلالت آن در خط مشی کارگران در قبال مشتریان معمولاً شرکت‌هایی که با این چالش‌ها مواجه اند مشتریان را به عنوان منبعی از دانش نظر نمی‌گیرند و رد عوض مشتریان را جویان سودآور تلقی می‌کنند دانشمندان با ۳ عکس العمل مختلف در چالش‌های فرهنگی مواجه اند در رویارویی با سازمانهای که تجارت خود را مهم تر از مشتریان می‌دانند عدم وجود دیدگاه‌های انتقادی در مورد دانش مشتریان بصورت کمرویی همکاری بازتاب می‌یابد و در آن سازمان احساس می‌کند که شفاف سازی فرایندهای داخلی برای مشتریان بسیار آشکار است دانش مشتری جایگزینی برای **R&D** نیست گرچه یک فاکتور مهم در فرایند نوآوری است **CKM** به معنای آشکار کردن تمام داشتن سازمان برای مشتریان نیست و بعلاوه به معنای تطبیق تمام دانش مشتریان به گونه‌ای که هشت نمی‌باشد دوم چالش شایستگی زمان ظاهر می‌شود که سازمانهای مواجه با این شرایط متوجه می‌شوند که **KM** یا سیستمهای **CRM** با هدف شخصی در ذهن ایجاد شده اند و آن طرح به اشتراک گذاشتن دانش در داخل سازمان است این طرح جایی برای شرکت کنندگان مجزا که باعث ایجاد فعالیت‌ها و اولویت‌های متقابل در سازمانهایی که می‌خواهند سیستم خود را برای مشتریان باز کنند ندارند بعلاوه این طرح معمولاً برای استفاده داخلی طراحی شده است.

تفاوت مدیریت دانش (KM)، مدیریت روابط مشتری (CRM) و مدیریت دانش مشتری (CKM):

KM راجع به مدیریت و استفاده از دانش متحد است و سازمانها را برای بکارگیری منابع دانش خود بصورت بهینه هدایت می‌کند منبع دانش در KM کارگران گروه شرکت یا شبکه شکل گرفته توسط شرکت است هدف KM ارتقاء کارایی کاهش هزینه و پرهیز از ایجاد مجدد مشکلات حاضر است هدف KM ارتقاء کارایی کاهش هزینه و پرهیز از ایجاد مجدد مشکلات حاضر است فایده KM رضایت مشتری است نقش مشتری در KM گیرنده منفعل است در

حالیکه نقش سازمان تقویت دانش به اشتراك گذاشته شده میان کارگران است بر طبق باور CRM در مورد بکارگیری اطلاعات موجود مشتری برای افزایش سودهای سازمان و نگهداری مشتری است CRM یک فرایند استراتژیک است که بر ایجاد روابط طولانی مدت با مشتریان کلیدی و دیگر سهام داران کلیدی در وضعیتی سودآور و ارزش آخرين متمرکز است با ترکیب می دهد اما مستلزم ترکیب منابع انسانی بازاری و فرآیندها است چارچوب شامل ۵ فرایند کلی است که با یکدیگر دو تعاملند ۵ فرایند کلی ارتقاء استراتژی ایجاد ارزش ادغام چند جهت مدیریت اطلاعات و فرایند ارزشیابی عملکرد است

مفهوم CKM برای غلبه بر کاستی های CRM و KM ایجاد شد و با تلفیق مدل های CRM و KM و مدل ساختاری جدید مدل های مربوط به همکاری CKM گسترش یافت دو مدل CKM دانش برای مشتری در مورد مشتری و از مشتری به دانش جریان یافته درون CKM است و CRM شامل قابلیت همکاری مضمون و ساختار است CKM یک فرایند استراتژیک است که شامل ۳ بخش است : دانش برای مشتریان دانش در مورد مشتریان و دانش از مشتریان به منظور قابل تحمل شده CKM سازمان ها باید برخی از ارزش های ایجاد شده را به مشتریان باز گردانند دانش در CKM از طریق تجارب مشتری خلاقیت و باز خورد رضایت یا عدم رضایت مشتریان گردآوری می شود منطق CKM بدست آوردن داشن از مشتریان بدون دستهای واسطه و نیز گسترش و توسعه دانش بدست آمده است هدف CKM خلق مجدد ارزش ها از طریق همفکری با مشتریان است و از طریق محک زدن عملکرش در نوآوری و رشد و همکاری برای موفقیت مشتریان سنجیده می شود فواید CKM یادگیری سازمانی نوآوری و موفقیت مشتری است و انگیزه های آن در جهت مشتریان است نقش مشتریان شریک فعال بودن است در حالیکه نقش سازمان تبدیل مشتریان از دریافت کننده منفعل به شریک فعال است بخش مدیریتی CKM شامل تعمیم گسترش و بکارگیری دانش مشتری بصورت درونی و درون سازمان و مشتریان آن است دانش برای مشتریان یا دانش برای حمایت مشتریان درون سازمانها ایجاد می شود و به مشتریان به منظور راضی نمودن آنان ارائه می شود. این دانش در مورد ویژگیها و مشخصه های محصولات جایگزین ها کیفیت و مشکلات است دانش برای مشتری به منظور حمایت از تجربه مشتریان و تصمیم گیری ارائه می شود توسعه تجربیات مشتریان در زمینه حفظ مشتری اهمیت بسیاری دارد مشتریان دانش را که از منابع مختلف می آید و اهداف کاربردی بسیاری دارد حمایت می کنند بعلاوه این نوع دانش بطور متعدد در حال توسعه است زیرا محصولات و مدل ها در حال تغیرند مشکلات جدید پیش رویند و اسناد جدید در پایگاه های روزانه ایجاد می شوند دانش برای حمایت مشتریان معمولاً گسترده و عمیق است زیرا باید

محصولات یا خدمات مختلف برای هر محصول یا خدمت را در نظر گیرد . در نتیجه دانش زیادی برای پوشش الزامات ذکر شده لازم است دانش دو مورد مشتریان شامل شیوه زندگی مشتریان ارزش ها باورها و انگیزه هاست دانش از مشتری به گونه ای گردآوری می شود که سازمان قادر به درک نیاز مشتری باشد این دانش می تواند از منابع مختلف گردآوری شود بطور مثال از نهادهای مالی و موسسات اعتباری و فروشگاه های محلی این دانش هم چنین می تواند از طریق شکایات و هر تحقیقات گرآوری شود دسترسی و قابلیت استفاده مفید از دانش نیاز تکنیک های آنالیزی منطقی و آماری را به منظور تشخیص دانش مرتبط با یک سازمان افزایش می دهد

مولفه های مدیریت دانش مشتری:

جدول شماره ۱-۲ : مهمترین مولفه های مدیریت دانش مشتری

تعیین موقعیت و ویژگی خدمات
تقسیم بندی بازار
رتبه بندی نیاز مشتری
شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری
سرمایه انسانی
سرمایه ساختاری
ارتباط و تعامل

نوع تحقیق:

از آنجا که هدف از تحقیق توصیفی، توصیف کردن شرایط و پدیده های مورد بررسی است لذا تحقیق حاضر در زمرة تحقیقات توصیفی و باتوجه به اینکه هدف آن آزمون مفاهیم نظری در موقعیت های مسائل واقعی و حل مشکلات ملموس است و نتایج این تحقیق عینی و مشخص می باشد از نوع کاربردی می باشد.

روش تحقیق:

تحقیق حاضر یک تحقیق پیمایشی است و محقق از طریق پرسشنامه به دنبال شناسایی عوامل موثر بر مدیریت دانش مشتری می باشد.

شیوه نمونه گیری:

با عنایت به محدودیت جامعه های مورد مطالعه در تحقیق و مشورت با اساتید محترم راهنمای و مشاور، روش نمونه گیری به صورت سرشماری است، لذا ($N = n$) خواهد بود.

ابزار جمع آوری اطلاعات

در این پژوهش داده های ثانویه (داده های که قبلاً تولید شده و در منابع موجود قابل دسترسی است) از طریق روش کتابخانه ای شامل مطالعات کتب و اسناد و مدارک و همچنین مطالب مورد نیاز از اینترنت جمع آوری شده است و از این داده ها برای تدوین مبانی نظری استفاده شده است. همچنین داده های اولیه (داده های که قبلاً وجود نداشته است و باید خود پژوهشگر جمع آوری کند) با استفاده از روش میدانی (پرسش نامه) جهت آزمون فرضیات پژوهش بدست آمده است

روایی^۱ و پایایی^۲ پرسشنامه ها

در این تحقیق جهت سنجش روایی پرسشنامه ها، آنها در اختیار تعداد ۱۰ نفر از اساتید و صاحب نظران قرار داده و پس از اخذ نظرات مذکور اقدامات اصلاحی در پرسشنامه ها با نظر نهایی اساتید محترم راهنمای و مشاور صورت گرفت و پرسشنامه ها نهایی شد.

برای سنجش پایایی پرسشنامه ها، یک مرحله پیش آزمون انجام گرفت و بدین صورت که ابتدا تعداد ۳۱ پرسشنامه در جامعه های مورد نظر توزیع و جمع آوری گردید و پس از وارد کردن داده ها، با استفاده از نرم افزار SPSS ضریب پایایی (آلفای کرونباخ) محاسبه گردید.

فرمول محاسبه آلفای کرونباخ به شرح زیر است:

$$r_a = \frac{j}{j-1} \left(1 - \frac{\sum sj^2}{s^2} \right)$$

¹Validity

²Reliability

\bar{S} : تعداد زیرمجموعه‌ی سوال‌های پرسشنامه

S_j^2 : واریانس نمرات هر زیر مجموعه

S^2 : واریانس کل

معمولًاً آلفای کمتر از 0.6 پایایی ضعیف، 0.8 تا 0.9 قابل قبول و بالاتر از 0.8 نشانده‌نده پایایی بالا می‌باشد. بدیهی است که هر چه این عدد به یک تزدیک تر باشد بهتر است. (سکاران، ۱۳۸۴، ص ۳۷۵) ضریب آلفای کرونباخ برای پرسشنامه‌ها تقریباً 0.956 تعیین گردید.

روش سنجش روایی ابزار:

مقصود از روایی آن است که وسیله اندازه گیری به واقع بتواند خصیصه مورد نظر را اندازه بگیرد و نه خصیصه دیگری را. از نظر روایی محتوا، بخش‌های مختلف پرسشنامه با توجه به ادبیات موضوع طراحی و تدوین می‌شود. از نظر روایی صوری، این پرسشنامه پس از طراحی به یک گروه محدود از خبرگان ارائه شده و نظرات آنها جهت اصلاح موارد بر روی آن اعمال می‌گردد.

روش سنجش پایایی ابزار:

پایایی ابزار گردآوری داده‌ها و قابلیت اعتماد آن توسط آلفای کرونباخ سنجیده می‌شود. برای محاسبه پایایی ابزار اندازه گیری در این تحقیق از روش آلفای کرونباخ $r_a = \frac{\sum s_i^2}{s^2} - 1$ استفاده خواهد شد. این روش برای محاسبه هماهنگی درونی ابزار اندازه گیری از جمله پرسشنامه‌ها و یا آزمون‌هایی که خصیصه‌های مختلف را اندازه گیری می‌کند به کار می‌رود. در این روش: واریانس زیر آزمون i ام برابر با s_i^2 و واریانس کل آزمون برابر با s^2 خواهد بود.

جدول ۲-۳: ضریب آلفای کرونباخ متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	تعداد سوالات	ضریب آلفای کرونباخ
تعیین موقعیت و ویژگی خدمات	۷	.۸۶۶
تقسیم بندی بازار	۶	.۷۷۸
رتبه بندی نیاز مشتری	۶	.۷۹۰
شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری	۹	.۸۷۴

۸۱۲	۶	سرمایه انسانی
.۶۷۸	۳	سرمایه ساختاری
.۶۹۶	۳	ارتباط و تعامل
۰.۹۵۶	۴۰	مجموع کل

متغیرهای پژوهش:

در یک تحقیق برای پاسخ دادن به سوال های تحقیق و یا آزمون فرضیه ها تشخیص متغیرها امری ضروری است در این تحقیق دو نوع متغیر در نظر گرفته شده است.

الف: متغیر مستقل: یک ویژگی از محیط فیزیکی یا اجتماعی است که بعد از انتخاب، دخالت یا دستکاری شدن توسط محقق مقادیری را می‌پذیرد تا تاثیرش بر روی متغیر دیگر (متغیر وابسته) مشاهده شود.

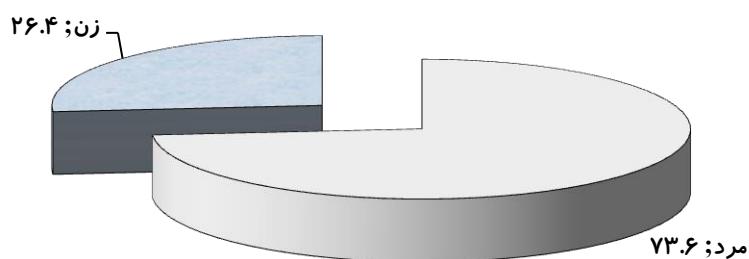
متغیر وابسته: متغیری است که تغییرات آن تحت تاثیر متغیر مستقل قرار می‌گیرد (سرمد و دیگران ۱۳۸۰)

متغیرهای پژوهش
تعیین موقعیت و ویژگی خدمات
تقسیم بندی بازار
رتبه بندی نیاز مشتری
شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری
سرمایه انسانی
سرمایه ساختاری
ارتباط و تعامل

ویژگی‌ها و مشخصات پاسخگویان

جدول شماره (۱-۴): توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب جنس

درصد	فراوانی	شاخص
۷۳.۶	۱۱۷	مرد
۲۶.۴	۴۲	زن
۱۰۰.۰	۱۵۹	جمع
مد (نما): ۱		

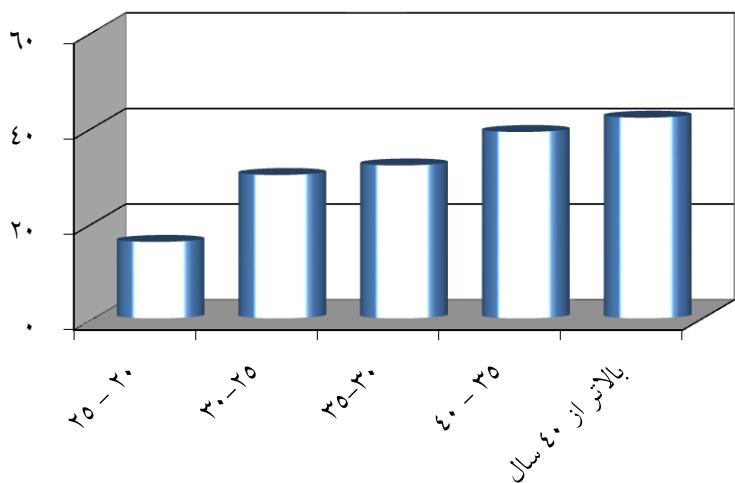

نمودار شماره (۱-۴): توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب جنس

همانطور که در جدول و نمودار فوق مشاهده می‌شود ۷۳ درصد از پاسخگویان را مردان و بقیه را زنان تشکیل می‌دهند. و شاخص مد نیز نشاندهنده این است که مردان بیشترین گروه را تشکیل می‌دهند.

جدول شماره (۲-۴): توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سن

درصد	فراوانی	شاخص (سن)
۱۰.۱	۱۶	۲۰-۲۵ سال
۱۸.۹	۳۰	۲۵-۳۰ سال
۲۰.۱	۳۲	۳۰-۳۵ سال
۲۴.۵	۳۹	۳۵-۴۰ سال
۲۶.۴	۴۲	بالاتر از ۴۰ سال
۱۰۰.۰	۱۵۹	جمع

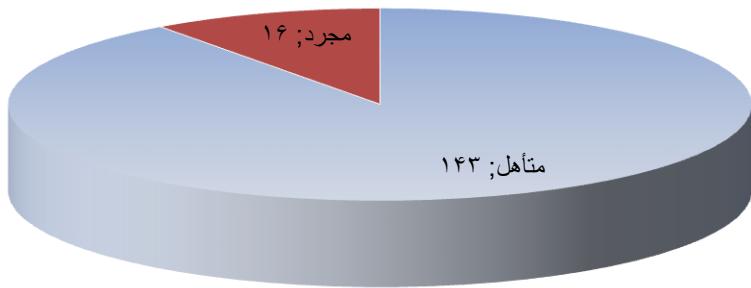

نمودار شماره (۴-۲): توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سن

همانطور که در جدول و نمودار فوق مشاهده می‌شود بیشترین فراوانی پاسخگویان بر حسب سن مربوط به گروه سنی بین ۳۵ تا ۴۰ و بالاتر از ۴۰ سال می‌باشد و کمترین گروه مربوط به بازه سنی ۲۰ تا ۲۵ سال می‌باشد.

جدول شماره (۴-۳): توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب وضعیت تأهل

درصد	فراوانی	شاخص
۸۹.۹	۱۴۳	متاهل
۱۰.۱	۱۶	مجرد
۱۰۰.۰	۱۵۹	جمع
مد (نما): ۱		

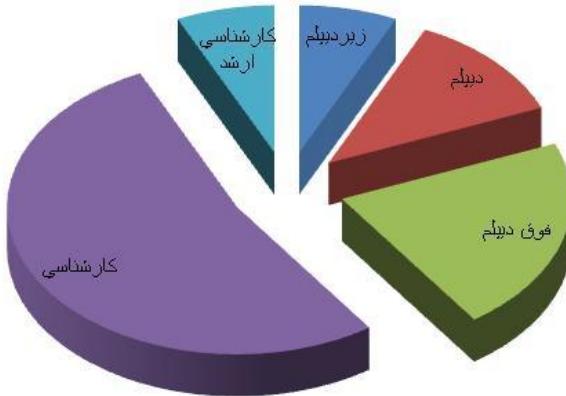

نمودار شماره (۴-۳): توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب وضعیت تأهل

همانطور که در جدول و نمودار فوق مشاهده می‌شود ۸۹ درصد از پاسخگویان را متأهلين و بقیه را مجردان تشکیل می‌دهند. و شاخص مدنیز نشاندهنده این است که افزاد متأهل بیشترین گروه را تشکیل می‌دهند.

جدول شماره (۴-۴): توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان تحصیلات

درصد	فراوانی	شاخص
۶.۹	۱۱	زیردیپلم
۱۱.۹	۱۹	دیپلم
۲۱.۴	۳۴	فوق دیپلم
۵۲.۸	۸۴	کارشناسی
۶.۹	۱۱	کارشناسی ارشد
۱۰۰.۰	۱۵۹	جمع

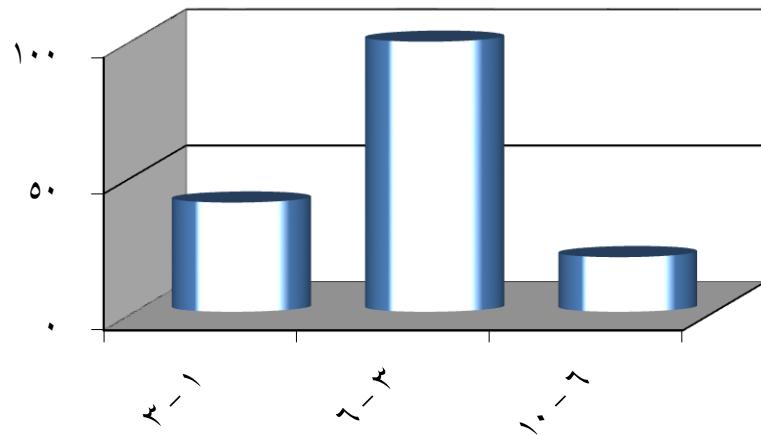

نمودار شماره (۴-۴): توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان تحصیلات

تحلیل داده‌ها در ارتباط با تحصیلات پاسخگویان نتایج نشان می‌دهد اکثر قریب به اتفاق پاسخگویان از تحصیلات دانشگاهی برخوردار بوده‌اند.

جدول شماره (۴-۵): توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سابقه کار

درصد	فراآنی	شاخص
۲۵.۲	۴۰	۱ تا ۳ سال
۶۲.۳	۹۹	۳ تا ۶ سال
۱۲.۶	۲۰	۶ تا ۱۰ سال
۱۰۰.۰	۱۵۹	جمع

نمودار شماره (۴-۵): توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سابقه کار

همانطور که در نمودار فوق مشهود است اکثر پاسخگویان سابقه کاری بین ۳ تا ۶ سال داشته اند. که نشاندهنده جوان بودن گروه مخاطبین از لحاظ سابقه کاری میباشد.

جدول شماره ۴-۶: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب آدرس منطقه دفتر

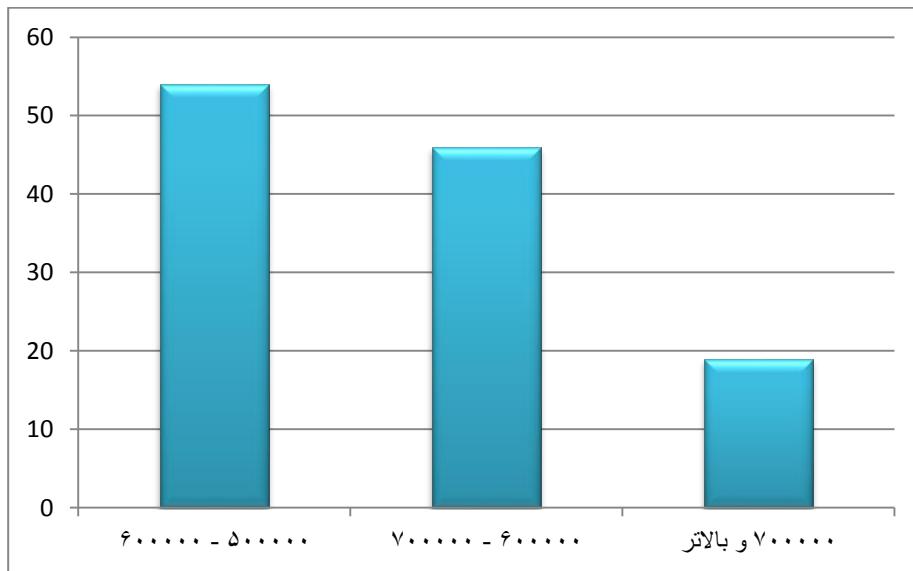
درصد	فراوانی	شاخص
۴.۴	۷	منطقه ۱
۱.۹	۳	منطقه ۲
۳.۱	۵	منطقه ۳
۳.۸	۶	منطقه ۴
۳.۸	۶	منطقه ۵
۵.۰	۸	منطقه ۶
۱۳.۲	۲۱	منطقه ۷
۱۲.۶	۲۰	منطقه ۸
۱۲.۶	۲۰	منطقه ۹

۱۰.۷	۱۷	منطقه ۱۰
۷.۵	۱۲	منطقه ۱۱
۱۱.۳	۱۸	منطقه ۱۲
۱۰.۱	۱۶	منطقه ۱۳
۱۰۰.۰	۱۵۹	جمع

همانطور که در جدول فوق مشاهده می شود توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب منطقه سکونت مشخص گردیده است . بیشترین فراوانی مربوط به منطقه هفت و کمترین فراوانی مربوط به منطقه دو می باشد.

جدول شماره ۷-۴ : توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان درآمد

درصد	فراوانی	شاخص
۲۵.۲	۴۰	۵۰۰۰۰۰ - ۴۰۰۰۰۰
۳۴.۰	۵۴	۶۰۰۰۰۰ - ۵۰۰۰۰۰
۲۸.۹	۴۶	۷۰۰۰۰۰ - ۶۰۰۰۰۰
۱۱.۹	۱۹	۷۰۰۰۰۰ و بالاتر
۱۰۰.۰	۱۵۹	جمع

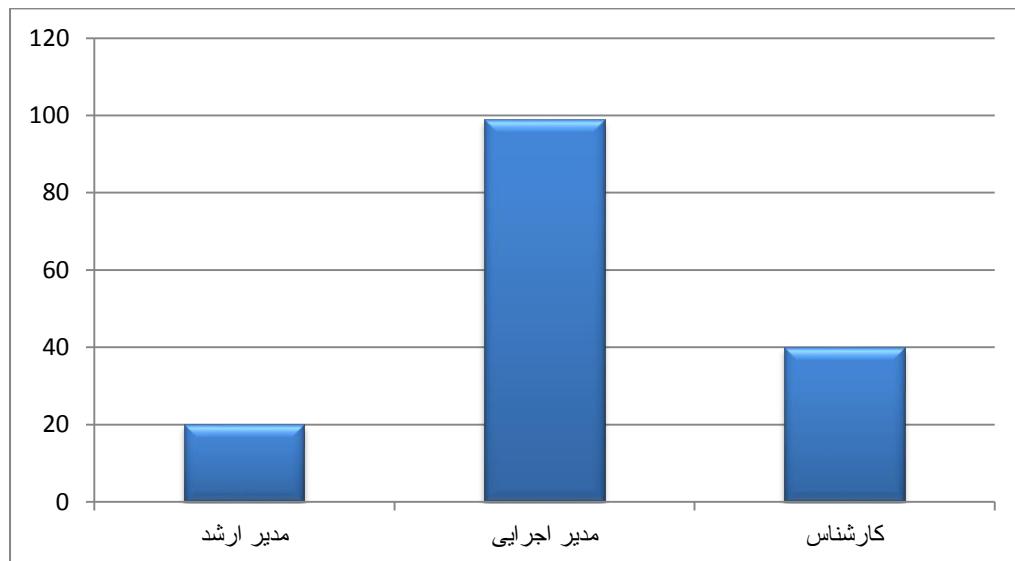

نمودار شماره (۶-۴): توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان درآمد

همانطور که در جدول و نمودار فوق مشاهده می‌شود توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب درآمد مشخص گردیده است. بیشترین فراوانی مربوط به درآمد ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان در ماه می باشد.

جدول شماره ۸-۴ : توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نوع شغل

درصد	فراوانی	شاخص
۱۲.۶	۲۰	مدیر ارشد
۶۲.۳	۹۹	مدیر اجرایی
۲۵.۲	۴۰	کارشناس
۱۰۰.۰	۱۵۹	جمع

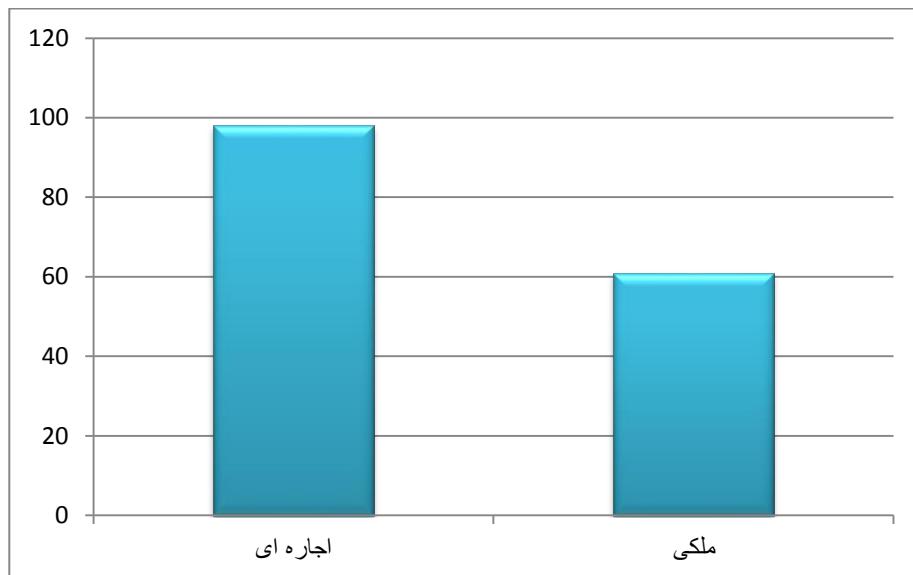

نمودار شماره (۷-۴): توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نوع شغل

همانطور که در جدول و نمودار فوق مشاهده می‌شود توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نوع مشاغل پاسخگویان مشخص گردیده است. بیشترین فراوانی بترتیب مربوط به مدیران اجرایی، کارشناسان و مدیران ارشد می باشد.

جدول شماره ۹-۴ : توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نوع مالکیت دفتر

درصد	فراوانی	شاخص
۶۱.۶	۹۸	اجاره ای
۳۸.۴	۶۱	ملکی
۱۰۰.۰	۱۵۹	جمع

شماره (۸-۴) : توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نوع مالکیت دفتر

همانطور که در جدول و نمودار فوق مشاهده می‌شود توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نوع مالکیت دفاتر پاسخگویان مشخص گردیده است. که مشخص می‌گردد ۶۱ درصد اجاره ای و ۳۸ درصد ملکی می‌باشد.

جدول شماره ۱۰-۴ : توزیع فراوانی دیدگاه پاسخگویان بر حسب شاخص های متغیر

تعیین موقعیت و ویژگی خدمات

تعیین موقعیت و ویژگی خدمات
Determining the position and characteristic services

جمع کل	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم		تعیین موقعیت و ویژگی خدمات Determining the position and characteristic services	اهمیت آگاهی از میزان اطلاعات مشتریان در خصوص شرکت	۱
۱۵۹	۳۳	۷۳	۳۶	۱۱	۶	فراوانی			
۱۰۰.۰	۲۰.۸	۴۵.۹	۲۲.۶	۶.۹	۳.۸	درصد			

۱۵۹	۱۶	۸۰	۵۳	۹	۱	فراوانی	اهمیت آگاهی از میزان آشنایی مشتریان با محصولات و خدمات رقبا	۲
۱۰۰.۰	۱۰.۱	۵۰.۳	۳۳.۳	۵.۷	.۶	درصد		
۱۵۹	۳۶	۶۶	۴۹	۷	۱	فراوانی	اهمیت آگاهی از میزان دانش بازار مشتریان	۳
۱۰۰.۰	۲۲.۶	۴۱.۰	۳۰.۸	۴.۴	.۶	درصد		
۱۵۹	۴۱	۷۳	۳۵	۷	۳	فراوانی	اهمیت ایده‌های خلاقانه مشتریان	۴
۱۰۰.۰	۲۵.۸	۴۰.۹	۲۲.۰	۴.۴	۱.۹	درصد	درباره محصولات و خدمات جدید شرکت	
۱۵۹	۳۶	۷۹	۳۲	۸	۴	فراوانی	اهمیت آگاهی از دانش مشتریان در خصوص	۵
۱۰۰.۰	۲۲.۶	۴۹.۷	۲۰.۱	۵.۰	۲.۵	درصد	تأمین کنندگان خدمات	
۱۵۹	۴۲	۷۴	۳۵	۷	۱	فراوانی	اهمیت آگاهی از تجربه مشتری	۶
۱۰۰.۰	۲۶.۴	۴۶.۰	۲۲.۰	۴.۴	.۶	درصد	در استفاده از محصولات خاص از شرکت	
۱۵۹	۴۹	۶۹	۳۱	۶	۴	فراوانی	اهمیت آگاهی از رضایت یا عدم رضایت مشتریان از خدمات	۷
۱۰۰.۰	۳۰.۸	۴۳.۴	۱۹.۵	۳.۸	۲.۵	درصد		

همانطور که در جدول فوق مشاهده می‌شود توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شاخص‌های متغیر تعیین موقعیت و ویژگی خدمات مشخص گردیده است. که با توجه به سطح فراوانی‌ها مشخص می‌گردد که اکثر پاسخگویان اعتقاد به تأثیر زیاد و خیلی زیاد شاخص‌های تعیین موقعیت ویژگی خدمات بر مدیریت دانش مشتری دارند. و بیشترین فراوانی در سطح خیلی زیاد مربوط به آگاهی از رضایت یا عدم رضایت مشتریان از خدمات، در سطح متوسط و زیاد مربوط به آگاهی از میزان آشنایی مشتریان با محصولات و خدمات رقبا و در سطح کم و خیلی کم مربوط به آگاهی از میزان اطلاعات مشتریان در خصوص دفاتر می‌باشد.

جدول شماره ۱۱-۴ : توزیع فراوانی دیدگاه پاسخگویان بر حسب تأثیر شاخص‌های متغیر تقسیم‌بندی بازار

جمع کل	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم		تقسیم‌بندی بازار Market segmentation	
۱۵۹	۲۵	۷۳	۴۷	۶	۸	فراوانی		۱
۱۰۰.۰	۱۵.۷	۴۰.۹	۲۹.۶	۳.۸	۵.۰	درصد	اهمیت تنوع محصولات و خدمات قابل ارائه شرکت شما	
۱۵۹	۲۳	۷۴	۵۵	۶	۱	فراوانی		۲
۱۰۰.۰	۱۴.۵	۴۶.۵	۳۴.۶	۳.۸	.۶	درصد	اهمیت شناخت و آگاهی از تأمین کنندگان	

۱۰۹	۱۹	۷۴	۶۱	۳	۲	فراوانی	۳	اهمیت آگاهی از بازارهای بالقوه و بالفعل
۱۰۰.۰	۱۱.۹	۴۶.۵	۳۸.۴	۱.۹	۱.۳	درصد		
۱۰۹	۳۳	۷۶	۴۳	۷	۰	فراوانی	۴	اهمیت دانش در خصوص نیازمندی های مشتریان بالقوه
۱۰۰.۰	۲۰.۸	۴۷.۸	۲۷.۰	۴.۴	.۰	درصد		
۱۰۹	۳۱	۷۱	۴۸	۸	۱	فراوانی	۵	اهمیت آشنایی و دانش از قوانین و مقررات دولتی
۱۰۰.۰	۱۹.۵	۴۴.۷	۳۰.۲	۰.۰	.۶	درصد		
۱۰۹	۳۹	۶۷	۴۰	۱۲	۱	فراوانی	۶	اهمیت آگاهی از ویژگیهای جمعیت شناختی مشتریان شرکت
۱۰۰.۰	۲۴.۵	۴۲.۱	۲۵.۲	۷.۵	.۶	درصد		

همانطور که در جدول فوق مشاهده می‌شود توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شاخص‌های متغیر تقسیم بندی بازار مشخص گردیده است. که با توجه به سطح فراوانی‌ها مشخص می‌گردد که اکثر پاسخگویان اعتقاد به تأثیر زیاد شاخص‌های تقسیم بندی بازار بر مدیریت دانش مشتری دارند. و بیشترین فراوانی در سطح خیلی زیاد مربوط به اهمیت آگاهی از ویژگیهای جمعیت شناختی مشتریان شرکت، در سطح زیاد مربوط به اهمیت دانش در خصوص نیازمندی‌های مشتریان بالقوه، در سطح متوسط آگاهی از بازارهای بالقوه و بالفعل، در سطح کم مربوط به آگاهی از ویژگیهای جمعیت شناختی مشتریان دفاتر و در سطح خیلی کم مربوط به اهمیت تنوع محصولات و خدمات قابل ارائه دفاتر می‌باشد.

جدول شماره ۴-۱۲: توزیع فراوانی دیدگاه پاسخگویان بر حسب تأثیر شاخص‌های متغیر
رتبه بندی نیاز مشتری

جمع کل	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	رتبه بندی نیاز مشتری Rating Required Customer		
۱۰۹	۲۵	۸۳	۳۷	۸	۶	فراوانی	۱	اهمیت توجه به انگیزه‌های مشتریان فعلی دفتر
۱۰۰.۰	۱۰.۷	۵۲.۲	۲۳.۳	۰.۰	۳.۸	درصد		
۱۰۹	۲۴	۸۰	۴۲	۹	۴	فراوانی	۲	اهمیت شناخت انتظاراتعلیق و ترجیحات مشتریان بالقوه
۱۰۰.۰	۱۰.۱	۵۰.۳	۲۶.۴	۰.۷	۲.۵	درصد		
۱۰۹	۳۴	۶۸	۵۰	۵	۲	فراوانی	۳	اهمیت توجه به انگیزه‌های مشتری بالقوه
۱۰۰.۰	۲۱.۴	۴۲.۸	۳۱.۴	۳.۱	۱.۳	درصد		
۱۰۹	۳۶	۷۷	۳۲	۱۲	۲	فراوانی	۴	اهمیت دانش و اطلاعات تاریخی از مشتریان فعلی
۱۰۰.۰	۲۲.۶	۴۸.۴	۲۰.۱	۷.۵	۱.۳	درصد		
۱۰۹	۳۵	۷۱	۴۶	۶	۱	فراوانی	۵	اهمیت دانش و اطلاعات مربوط به نیازمندی‌های مشتریان بالقوه

۱۰۰۰	۲۲۰	۴۴.۷	۲۸.۹	۳۸	۶	درصد		
۱۵۹	۴۰	۸۱	۲۸	۸	۲	فراوانی		
۱۰۰۰	۲۵.۲	۵۰.۹	۱۷.۶	۵.۰	۱.۳	درصد	اهمیت شناخت از فعالیت خرید و توانایی مالی مشتریان	۶

همانطور که در جدول فوق مشاهده می‌شود توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شاخص‌های متغیر رتبه بندی نیاز مشتری مشخص گردیده است. که با توجه به سطح فراوانی‌ها مشخص می‌گردد که اکثر پاسخگویان اعتقاد به تأثیر زیاد شاخص‌های رتبه بندی نیاز مشتری بر مدیریت دانش مشتری دارند. و بیشترین فراوانی در سطح خیلی زیاد مربوط به توجه به انگیزه‌های مشتریان فعلی دفتر، در سطح زیاد مربوط به دانش در خصوص توجه به انگیزه‌های مشتریان فعلی دفتر با ۵۲.۲ درصد، در سطح متوسط مربوط به توجه به انگیزه‌های مشتری بالقوه، در سطح کم دانش و اطلاعات تاریخی از مشتریان فعلی می‌باشد.

جدول شماره ۴-۱۳: توزیع فراوانی دیدگاه پاسخگویان بر حسب تأثیر شاخص‌های متغیر شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری

جمع کل	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری Identification and Adapted from Patterns of Required	
۱۵۹	۴۰	۶۹	۳۵	۸	۷	فراوانی	
۱۰۰۰	۲۵.۲	۴۳.۴	۲۲.۰	۵.۰	۴.۴	درصد	۱ اهمیت شناخت از پیشینه‌مشتری (رفتارهای خرید قبلی)
۱۵۹	۳۰	۷۷	۴۲	۱۰	.۰	فراوانی	
۱۰۰۰	۱۸.۹	۴۸.۴	۲۶.۴	۶.۳	.۰	درصد	۲ اهمیت توجه به نیازهای کنونی مشتریان
۱۵۹	۳۵	۷۶	۳۷	۱۰	۱	فراوانی	
۱۰۰۰	۲۲.۰	۴۷.۸	۲۳.۳	۶.۳	.۶	درصد	۳ اهمیت توجه به خواسته‌های آتی مشتریان
۱۵۹	۴۰	۶۹	۴۰	۸	۲	فراوانی	
۱۰۰۰	۲۵.۲	۴۳.۴	۲۵.۲	۵.۰	۱.۳	درصد	۴ اهمیت توجه به خاق نوآوری در ارائه خدمات
۱۵۹	۴۱	۷۹	۳۴	۵	.۰	فراوانی	
۱۰۰۰	۲۵.۸	۴۹.۷	۲۱.۴	۳.۱	.۰	درصد	۵ اهمیت توجه به ایجاد اعتماد و اطمینان در مشتری
۱۵۹	۴۱	۷۲	۳۵	۸	۳	فراوانی	
۱۰۰۰	۲۵.۸	۴۵.۳	۲۲.۰	۵.۰	۱.۹	درصد	۶ اهمیت توجه به حفظ حریم خصوصی مشتریان
۱۵۹	۴۳	۷۱	۳۷	۶	۲	فراوانی	
۱۰۰۰	۲۷.۰	۴۴.۷	۲۳.۳	۳.۸	۱.۳	درصد	۷ اهمیت شفافیت و وضوح در نحوه ارائه خدمات (چگونگی استفاده، مشاهده و تغییر اطلاعات، سطح دسترسی به
۱۵۹	۳۶	۷۸	۴۰	۳	۲	فراوانی	
۱۰۰۰	۲۲.۶	۴۹.۱	۲۵.۲	۱.۹	۱.۳	درصد	۸ اهمیت سطح اختیار مشتریان در فرآیند دریافت خدمت

۱۵۹	۳۹	۸۰	۳۶	۳	۱	فراوانی	اهمیت تغییر در قیمت خدمات با توجه به خواسته های مشتریان	۹
۱۰۰.۰	۲۴.۵	۵۰.۳	۲۲.۶	۱.۹	.۶	درصد		

همانطور که در جدول فوق مشاهده می شود توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شاخص های متغیر شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری مشخص گردیده است. که با توجه به سطح فراوانی ها مشخص می گردد که اکثر پاسخگویان اعتقاد به تأثیر زیاد شاخص های مذکور بر مدیریت دانش مشتری دارند. و بیشترین فراوانی در سطح خیلی زیاد مربوط به شفافیت و وضوح در نحوه ارائه خدمات ، در سطح زیاد و متوسط مربوط به تغییر در قیمت خدمات با توجه به خواسته های مشتریان ، در سطح کم مربوط به توجه به نیازهای کنونی مشتریان می باشد.

جدول شماره ۱۴-۴ : توزیع فراوانی دیدگاه پاسخگویان بر حسب تأثیر شاخص های متغیر

سرمایه انسانی

جمع کل	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم		سرمایه انسانی Human capital
۱۵۹	۲۲	۸۳	۴۶	۵	۳	فراوانی	اهمیت استقرار فرهنگ سازمانی مبتنی بر مدیریت دانش
۱۰۰.۰	۱۳.۸	۵۲.۲	۲۸.۹	۳.۱	۱.۹	درصد	
۱۵۹	۳۱	۶۸	۵۱	۶	۳	فراوانی	اهمیت وجود سبک رهبری(مدیریت) مبتنی بر مدیریت دانش
۱۰۰.۰	۱۹.۰	۴۲.۸	۳۲.۱	۳.۸	۱.۹	درصد	
۱۵۹	۳۴	۶۲	۵۰	۱۱	۲	فراوانی	اهمیت توجه و ایجاد انگیزه در کارکنان
۱۰۰.۰	۲۱.۴	۳۹.۰	۳۱.۴	۶.۹	۱.۳	درصد	
۱۵۹	۴۱	۷۹	۳۹	۷	۳	فراوانی	اهمیت توانمندسازی کارکنان در خصوص مدیریت دانش
۱۰۰.۰	۲۵.۸	۴۳.۴	۲۴.۵	۴.۴	۱.۹	درصد	
۱۵۹	۳۸	۷۹	۳۲	۸	۲	فراوانی	اهمیت دانش فردی کارکنان
۱۰۰.۰	۲۳.۹	۴۹.۷	۲۰.۱	۵.۰	۱.۳	درصد	
۱۵۹	۴۵	۶۸	۴۱	۵	۰	فراوانی	اهمیت یادگیری سازمانی
۱۰۰.۰	۲۸.۳	۴۲.۸	۲۵.۸	۳.۱	۰	درصد	

همانطور که در جدول فوق مشاهده می‌شود توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شاخص‌های متغیر سرمایه انسانی مشخص گردیده است. که با توجه به سطح فراوانی‌ها مشخص می‌گردد که اکثر پاسخگویان اعتقاد به تأثیر زیاد شاخص‌های سرمایه انسانی دارند. و بیشترین فراوانی در سطح خیلی زیاد مربوط به یادگیری سازمانی، در سطح زیاد مربوط به استقرار فرهنگ سازمانی مبتنی بر مدیریت دانش، در سطح متوسط مربوط به وجود سبک رهبری(مدیریت) مبتنی بر مدیریت دانش می‌باشد.

جدول شماره ۱۵-۴ : توزیع فراوانی دیدگاه پاسخگویان بر حسب تأثیر شاخص‌های متغیر سرمایه ساختاری

							سرمایه ساختاری Structure Capital
جمع کل	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم		
۱۵۹	۲۲	۹۴	۳۱	۶	۶	فراوانی	اهمیت فرایندهای کاری مبتنی بر مدیریت دانش
۱۰۰.۰	۱۳.۸	۵۹.۱	۱۹.۵	۳.۸	۳.۸	درصد	
۱۵۹	۲۴	۷۰	۵۸	۵	۲	فراوانی	اهمیت استراتژی‌های سازمانی مبتنی بر مدیریت دانش
۱۰۰.۰	۱۵.۱	۴۴.۰	۳۶.۵	۳.۱	۱.۳	درصد	
۱۵۹	۲۹	۸۴	۳۵	۸	۳	فراوانی	اهمیت استفاده از فناوری اطلاعات مبتنی بر مدیریت دانش
۱۰۰.۰	۱۸.۲	۵۲.۸	۲۲.۰	۵.۰	۱.۹	درصد	

همانطور که در جدول فوق مشاهده می‌شود توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شاخص‌های متغیر سرمایه ساختاری مشخص گردیده است. که با توجه به سطح فراوانی‌ها مشخص می‌گردد که اکثر پاسخگویان اعتقاد به تأثیر زیاد شاخص‌های سرمایه ساختاری دارند. و بیشترین فراوانی در سطح خیلی زیاد مربوط به استفاده از فناوری اطلاعات مبتنی بر مدیریت دانش با ۱۸.۲ درصد، در سطح زیاد مربوط به فرایندهای کاری مبتنی بر مدیریت دانش با ۵۹.۱ درصد، در سطح متوسط استراتژی‌های سازمانی مبتنی بر مدیریت دانش با ۳۶.۵ درصد می‌باشد.

جدول شماره ۱۶-۴: توزیع فراوانی دیدگاه پاسخگویان بر حسب تأثیر شاخص های متغیر

تعامل و ارتیاط

تعامل و ارتباط Interaction	جمع کل	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	
اهمیت ارتباط کارکنان با مشتریان	۱۰۹	۳۰	۸۰	۳۷	۴	۸	فراوانی
	۱۰۰.۰	۱۸.۹	۵۰.۳	۲۳.۳	۲.۰	۵.۰	درصد
اهمیت آگاهی و سطح سواد کارکنان	۱۰۹	۲۶	۸۴	۳۹	۸	۲	فراوانی
	۱۰۰.۰	۱۶.۴	۵۲.۸	۲۴.۵	۵.۰	۱.۳	درصد
اهمیت پاسخگویی به مشتری و رسیدگی به شکایات	۱۰۹	۳۴	۷۹	۳۶	۵	۵	فراوانی
	۱۰۰.۰	۲۱.۴	۴۹.۷	۲۲.۶	۳.۱	۳.۱	درصد

همانطور که در جدول فوق مشاهده می‌شود توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شاخص‌های متغیر تعامل و ارتباط مشخص گردیده است. که با توجه به سطح فراوانی‌ها مشخص می‌گردد که اکثر پاسخگویان اعتقاد به تأثیر زیاد شاخص‌های مذکور دارند. و بیشترین فراوانی در سطح خیلی زیاد مربوط به پاسخگویی به مشتری و رسیدگی به شکایات با ۲۱.۴ درصد، در سطح زیاد مربوط به آگاهی و سطح سواد کارکنان با ۵۲.۸ درصد می‌باشد.

جدول شماره ۴-۱۷: توزیع فراوانی دیدگاه پاسخگویان بر حسب تأثیر شاخص‌های مدیریت دانش مشتری

جمع کل	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم		شاخص های مدیریت دانش مشتری
۱۰۹	۳۰	۷۹	۲۹	۱۳	۸	فراوانی	تعیین موقعیت و ویژگی خدمات
۱۰۰.۰	۱۸.۹	۴۹.۷	۱۸.۲	۸.۲	۰.۰	درصد	
۱۰۹	۱۶	۷۱	۴۷	۲۱	۴	فراوانی	تقسیم بندی بازار
۱۰۰.۰	۱۰.۱	۴۴.۷	۲۹.۶	۱۳.۲	۲.۵	درصد	
۱۰۹	۳۲	۶۹	۴۳	۱۰	۵	فراوانی	رتبه بندی نیاز مشتری
۱۰۰.۰	۲۰.۱	۴۳.۴	۲۷.۰	۶.۳	۳.۱	درصد	

۱۵۹	۳۹	۷۲	۳۷	۸	۳	فراوانی	شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری	۴
۱۰۰۰	۲۴.۵	۴۵.۳	۲۳.۳	۵.۰	۱.۹	درصد		
۱۵۹	۳۹	۶۸	۴۸	۱	۳	فراوانی	سرمایه انسانی	۵
۱۰۰۰	۲۴.۵	۴۲.۸	۳۰.۲	.۶	۱.۹	درصد		
۱۵۹	۴۴	۷۱	۳۷	۶	۱	فراوانی	سرمایه ساختاری	۶
۱۰۰۰	۲۷.۷	۴۴.۷	۲۳.۳	۳.۸	.۶	درصد		
۱۵۹	۵۱	۶۴	۳۶	۷	۱	فراوانی	تعامل و ارتباط	۷
۱۰۰۰	۳۲.۱	۴۰.۳	۲۲.۶	۴.۴	.۶	درصد		

سنجرش پایایی(قابلیت اعتماد) سوالات پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
تعیین موقعیت و ویژگی خدمات۱	۱۴۸.۸۳۶۵	۴۱۵.۶۰۶	.۶۷۰	.۹۵۴
تعیین موقعیت و ویژگی خدمات۲	۱۴۸.۹۳۰۸	۴۲۶.۶۰۹	.۵۲۱	.۹۵۵
تعیین موقعیت و ویژگی خدمات۳	۱۴۸.۷۵۴۷	۴۲۳.۳۷۶	.۵۵۴	.۹۵۵
تعیین موقعیت و ویژگی خدمات۴	۱۴۸.۶۷۳۰	۴۱۸.۳۲۳	.۶۶۴	.۹۵۴
تعیین موقعیت و ویژگی خدمات۵	۱۴۸.۷۱۷۰	۴۲۱.۱۹۲	.۵۷۷	.۹۵۴
تعیین موقعیت و ویژگی خدمات۶	۱۴۸.۶۲۸۹	۴۲۴.۹۸۲	.۵۱۰	.۹۵۵
تعیین موقعیت و ویژگی خدمات۷	۱۴۸.۶۰۳۸	۴۲۲.۰۰۰	.۵۳۸	.۹۰۰
تقسیم بندی بازار۱	۱۴۸.۹۳۰۸	۴۱۹.۰۰۲	.۶۰۲	.۹۵۴
تقسیم بندی بازار۲	۱۴۸.۸۶۱۶	۴۲۶.۵۶۳	.۵۱۰	.۹۰۰
تقسیم بندی بازار۳	۱۴۸.۹۰۵۷	۴۲۷.۰۳۵	.۵۱۱	.۹۰۰
تقسیم بندی بازار۴	۱۴۸.۷۱۷۰	۴۲۷.۰۲۷	.۴۸۷	.۹۰۰
تقسیم بندی بازار۵	۱۴۸.۷۹۲۵	۴۲۳.۷۹۸	.۵۰۴	.۹۰۰
تقسیم بندی بازار۶	۱۴۸.۷۴۲۱	۴۲۱.۱۰۴	.۵۸۲	.۹۰۴
رتبه بندی نیاز مشتری۱	۱۴۸.۸۰۵۳	۴۲۲.۴۰۳	.۵۳۸	.۹۰۰
رتبه بندی نیاز مشتری۲	۱۴۸.۸۶۷۹	۴۲۲.۱۶۶	.۵۷۱	.۹۰۴
رتبه بندی نیاز مشتری۳	۱۴۸.۷۶۷۳	۴۲۵.۰۱۵	.۵۰۹	.۹۰۰
رتبه بندی نیاز مشتری۴	۱۴۸.۷۲۹۶	۴۲۱.۷۴۳	.۵۶۸	.۹۰۴
رتبه بندی نیاز مشتری۵	۱۴۸.۷۲۹۶	۴۲۳.۷۸۱	.۵۶۰	.۹۰۰
رتبه بندی نیاز مشتری۶	۱۴۸.۶۲۸۹	۴۲۴.۴۲۵	.۵۲۲	.۹۰۰
شناسایی نیاز مشتری۱	۱۴۸.۷۶۷۳	۴۱۴.۴۷۱	.۶۸۰	.۹۰۴
شناسایی نیاز مشتری۲	۱۴۸.۷۶۷۳	۴۲۲.۶۱۰	.۶۰۷	.۹۰۴
شناسایی نیاز مشتری۳	۱۴۸.۷۲۳۳	۴۲۲.۴۲۹	.۰۸۰	.۹۰۴
شناسایی نیاز مشتری۴	۱۴۸.۷۰۴۴	۴۲۱.۱۲۱	.۰۹۲	.۹۰۴
شناسایی نیاز مشتری۵	۱۴۸.۵۸۴۹	۴۲۵.۰۹۲	.۵۶۳	.۹۰۵
شناسایی نیاز مشتری۶	۱۴۸.۶۸۵۵	۴۱۷.۳۳۱	.۶۸۱	.۹۰۴
شناسایی نیاز مشتری۷	۱۴۸.۶۴۱۰	۴۲۰.۲۶۹	.۶۳۱	.۹۰۴
شناسایی نیاز مشتری۸	۱۴۸.۶۶۶۷	۴۲۱.۰۶۵	.۶۴۳	.۹۰۴
شناسایی نیاز مشتری۹	۱۴۸.۶۰۳۸	۴۲۵.۰۳۲	.۵۴۶	.۹۰۰
سرمایه انسانی۱	۱۴۸.۸۳۶۵	۴۲۴.۷۳۳	.۰۶۹	.۹۰۰

سرمایه انسانی ۲	۱۴۸.۸۲۳۹	۴۲۲.۲۴۷	.۵۷۱	.۹۵۴
سرمایه انسانی ۳	۱۴۸.۸۴۲۸	۴۱۹.۲۷۳	.۶۲۵	.۹۵۴
سرمایه انسانی ۴	۱۴۸.۶۹۸۱	۴۲۲.۰۱۶	.۵۶۱	.۹۵۰
سرمایه انسانی ۵	۱۴۸.۶۶۶۷	۴۲۱.۲۶۲	.۶۱۰	.۹۵۴
سرمایه انسانی ۶	۱۴۸.۶۰۳۸	۴۲۵.۸۹۹	.۵۰۷	.۹۵۰
سرمایه ساختاری ۱	۱۴۸.۸۱۱۳	۴۲۳.۵۲۱	.۵۳۸	.۹۵۰
سرمایه ساختاری ۲	۱۴۸.۸۸۰۵	۴۲۳.۳۳۴	.۵۸۹	.۹۵۴
سرمایه ساختاری ۳	۱۴۸.۷۶۱۰	۴۲۰.۰۸۲	.۶۴۸	.۹۵۴
تعامل و ارتباط ۱	۱۴۸.۸۱۱۳	۴۱۷.۸۶۳	.۶۳۵	.۹۵۴
تعامل و ارتباط ۲	۱۴۸.۷۸۶۲	۴۲۰.۱۱۹	.۶۷۸	.۹۵۴
تعامل و ارتباط ۳	۱۴۸.۷۳۵۸	۴۲۳.۱۴۵	.۵۲۸	.۹۵۵

باتوجه به نتایج جدول فوق، مقدار ضریب آلفای کرونباخ ($\alpha = .956$) که بالاتر از 70% می باشد نشان می دهد که مولفه های تعیین شده مربوط به شاخص های اثرگذار بر مدیریت دانش از میزان پایایی بالایی برخوردار است و به عبارتی سوالات از همسازی درونی بالایی جهت سنجش این شاخص ها برخوردارند.

جدول شماره (۴-۱۹) : آزمون کولموگروف-اسمیرنف

	تعیین موقعیت و ویژگی خدمات	تقسیم بندی بازار	رتبه بندی نیاز مشتری	شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری	سرمایه انسانی	سرمایه ساختاری	تعامل و ارتباط
کولموگروف-اسمیرنف	۳.۸۲۱	۳.۳۲۷	۳.۱۹۳	۳.۲۹۲	۲.۹۱۸	۳.۱۱۴	۲.۸۸۷
سطح معنی داری	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰

باتوجه به نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنف در جدول فوق چون آماره های آزمون با مقادیر بدست آمده ($2.887, 3.114, 3.193, 3.327, 3.821$) در سطح 0.01 معنی دار است یعنی مقدار آن بین $+1.96$ و -1.96 قرار ندارد، لذا نتیجه گرفته می شود که توزیع صفت مورد بررسی در بین نمونه با توزیع آن در جامعه نرمال نبوده و تفاوت معنی داری بین فراوانی های مشاهده شده و فراوانی های مورد انتظار وجود دارد.

جدول کلی نتایج فرضیه های تحقیق

ردیف	فرضیه	نتیجه
۱	تعیین موقعیت و ویژگی خدمات	تأثیر شد
۴	تقسیم بندی بازار	تأثیر شد
۵	رتبه بندی نیاز مشتری	تأثیر شد
۲	شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری	تأثیر شد
۶	شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری	تأثیر شد
۸	سرمایه انسانی	تأثیر شد
۳	سرمایه ساختاری	تأثیر شد
۷	تعامل و ارتباط	تأثیر شد

باتوجه به نتایج جدول فوق مشخص می گردد که کلیه فرضیات تحقق و متغیرهای شناسایی شده موثر بر مدیریت دانش مشتری مورد تأثیر قرار گرفته است.

ماتریس همبستگی بین متغیرهای تحقیق

		تعیین موقعیت و ویژگی خدمات	تقسیم بندی بازار	رتبه بندی نیاز مشتری	شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری	سرمایه انسانی	سرمایه ساختاری	تعامل و ارتباط
تعیین موقعیت و ویژگی خدمات	ضریب همبستگی	.۱۰۰۰	.۵۲۱***	.۴۸۷***	.۵۱۷***	.۳۹۱***	.۴۴۵***	.۴۸۲***
	سطح معنی داری	.	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰
	تعداد نمونه	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹
تقسیم بندی بازار	ضریب همبستگی	.۰۲۱***	۱.۰۰۰	.۶۱۶***	.۵۵۷***	.۵۰۹***	.۴۶۳***	.۵۱۹***
	سطح معنی داری	.۰۰۰	.	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰
	تعداد نمونه	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹
رتبه بندی نیاز مشتری	ضریب همبستگی	.۴۸۷***	.۶۱۶***	۱.۰۰۰	.۵۳۶***	.۵۴۵***	.۴۶۰***	.۵۳۰***
	سطح معنی داری	.۰۰۰	.۰۰۰	.	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰
	تعداد نمونه	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹

شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری	ضریب همبستگی سطح معنی داری	.۰۱۷***	.۰۵۷***	.۰۳۶***	۱.۰۰۰	.۰۶۷***	.۶۲۱***	.۰۹۱***
	تعداد نمونه	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹
	ضریب همبستگی سطح معنی داری	.۲۹۱***	.۵۰۹***	.۵۴۵***	.۵۶۷***	۱.۰۰۰	.۵۷۳***	.۶۴۴***
سرمایه انسانی	تعداد نمونه	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹
	ضریب همبستگی سطح معنی داری	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰
	تعداد نمونه	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹
سرمایه ساختاری	ضریب همبستگی سطح معنی داری	.۴۴۵***	.۴۶۳***	.۴۶۰***	.۶۲۱***	.۵۷۳***	۱.۰۰۰	.۵۶۱***
	تعداد نمونه	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹
	ضریب همبستگی سطح معنی داری	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰
تعامل و ارتباط	تعداد نمونه	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹	۱۰۹
	ضریب همبستگی سطح معنی داری	.۴۸۲***	.۵۱۹***	.۵۳۰***	.۵۹۱***	.۶۴۴***	.۵۶۱***	۱.۰۰۰
	ضریب همبستگی سطح معنی داری	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰	.۰۰۰

** همبستگی معنی داری در سطح خطای .۰۰۱

با توجه به نتایج ماتریس فوق، میزان همبستگی میان متغیرها و ارتباط میان آنها مشخص می گردد. متغیر تعیین موقعیت و ویژگی خدمات بیشترین همبستگی را با تقسیم بندی بازار، شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری با سرمایه انسانی، تقسیم بندی بازار با رتبه بندی نیاز مشتری، سرمایه انسانی با تعامل و ارتباط و متغیر سرمایه ساختاری با شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری بیشترین همبستگی را دارا می باشد.

آزمون تحلیل واریانس فریدمن

برای بررسی اولویت بندی شاخص های تعیین شده مدیریت دانش مشتری و رتبه بندی آنها از آزمون فریدمن استفاده گردیده است. جداول ذیل نشاندهنده اولویت های شاخص های مورد ارزیابی مولفه های مورد بررسی به ترتیب اثرگذاری بر مدیریت دانش مشتری می باشد.

آزمون تحلیل واریانس فریدمن جهت اولویت بندی متغیرهای اثرگذار بر

مدیریت دانش مشتری

ردیف	مولفه های اثرگذار بر CKM	CKM چرخه	میانگین رتبه
۱	تقسیم بندی بازار	دانش درباره مشتری	۳.۰۲
۲	تعیین موقعیت و ویژگی خدمات	دانش از مشتری	۳.۶۶

۳.۸۱	دانش برای مشتری	رتبه بندی نیاز مشتری	۳
۴.۲۱	دانش برای مشتری	شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری	۴
۴.۲۵	عوامل سازمانی	سرمایه انسانی	۵
۴.۴۶	عوامل سازمانی	سرمایه ساختاری	۶
۴.۵۸	عوامل سازمانی	ارتباط و تعامل	۷

در مجموع با توجه به نتایج جدول فوق که به ارزیابی کلیه متغیرها در مقایسه با یکدیگر پرداخته شده است، مشخص می‌گردد که اولویت بندی متغیرهای شناسایی شده موثر بر مدیریت دانش مشتری از بُعد عوامل سازمانی بترتیب ارتباط و تعامل، سرمایه ساختاری و سرمایه انسانی می‌باشد و از بُعد عوامل دانش درباره مشتری، کسب دانش از مشتری و نهایتاً از بعد دانش مورد نیاز برای مشتری بترتیب متغیرهای شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری، رتبه بندی نیاز مشتری، تعیین موقعیت و ویژگی خدمات و تقسیم بندی بازار می‌باشند.

نتایج تحقیق

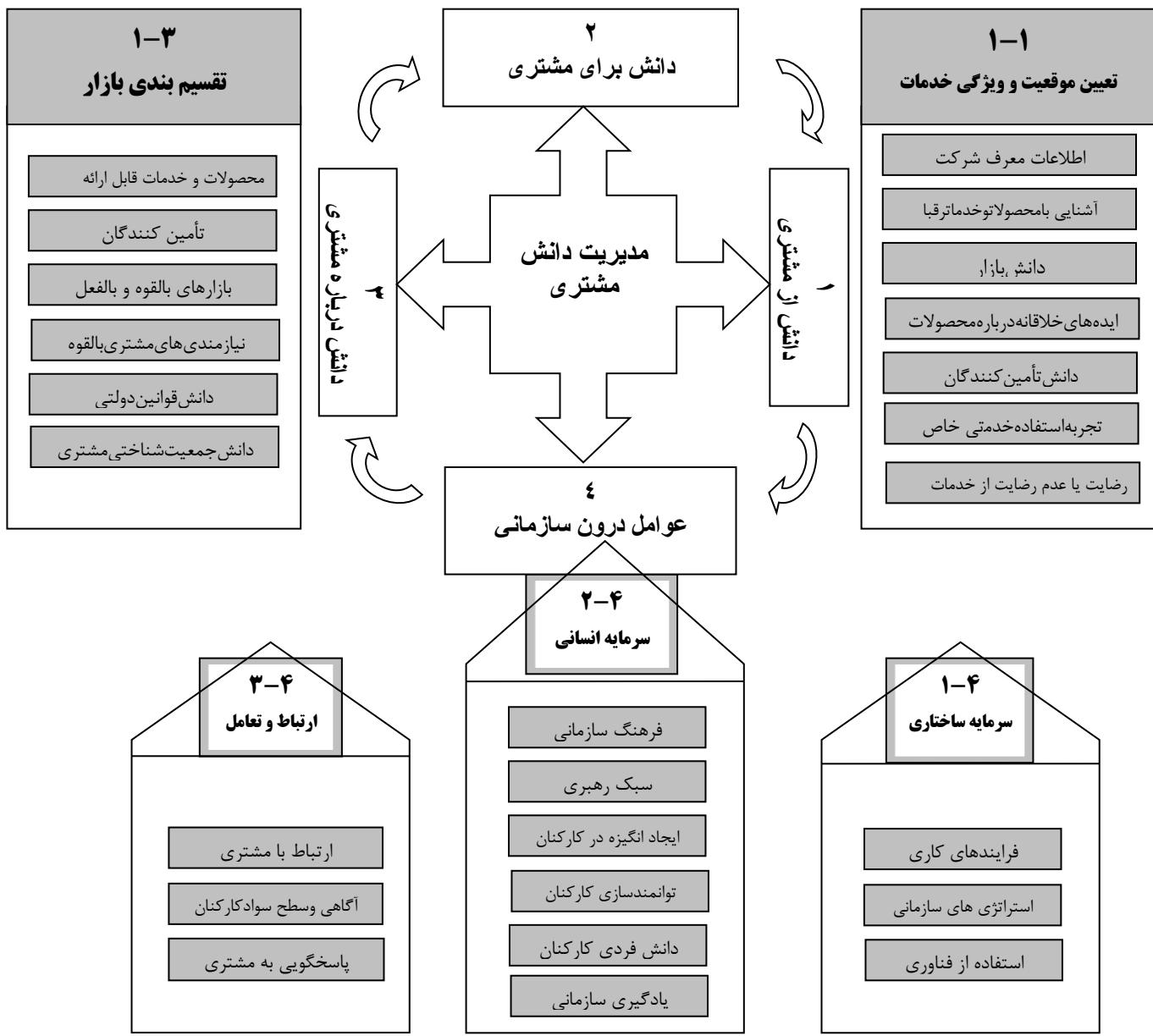
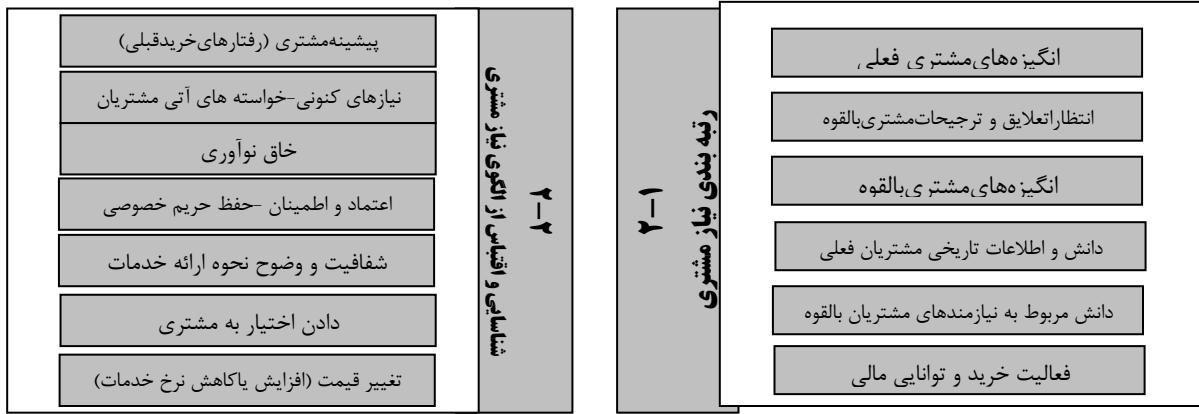
نتایج بدست آمده از آمار توصیفی

از تعداد ۱۵۹ پاسخگو، داده‌های مربوط به جنسیت نشان می‌دهد که در در این تحقیق ۲۶.۴ درصد از پاسخگویان زنان و ۷۳.۶ درصد مردان بوده‌اند. از نظر گروه‌های سنی ۱۰.۱ درصد بین ۲۰ تا ۲۵ سال، ۱۸.۹ درصد بین ۲۵ تا ۳۰ سال، ۲۰.۱ درصد بین ۳۰ تا ۳۵ سال، ۲۴.۵ درصد بین ۳۵ تا ۴۰ سال و ۲۶.۴ درصد بالاتر از ۴۰ سال بوده‌اند. همچنین مشاهده گردید ۸۹.۹ درصد افراد متأهل و ۱۰.۱ درصد مجرد می‌باشند. از نظر تحصیلات در دفاتر پیشخوان ۶.۹ درصد زیردیپلم، ۱۱.۹ درصد دیپلم، ۲۱.۴ درصد فوق دیپلم، ۵۲.۸ درصد لیسانس و ۶.۹ درصد فوق لیسانس می‌باشند. در خصوص سوابق کاری پاسخگویان ۲۵.۲ درصد

بین ۱ تا ۳ سال، ۶۲.۳ درصد ۳ تا ۶ سال و ۱۲۶ بین ۶ تا ۱۰ سال سابقه کاری داشته اند. بیشترین فراوانی پاسخگویان نیز مربوط به منطقه هفت و کمترین فراوانی مربوط به منطقه دو می باشد. بیشترین فراوانی مربوط به درآمد ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان در ماه می باشد. بر حسب نوع شغل ۱۲.۶ درصد مدیران ارشد، ۶۲.۳ درصد مدیر اجرایی و ۲۵.۲ درصد کارشناس دفاتر بوده اند.

مدل پیشنهادی

براساس نتایج و یافته های بدست آمده براساس داده های تحلیل شده، مدلی جامع در خصوص عوامل شناسایی شده موثر بر مدیریت دانش مشتری در دفاتر پیشخوان ارائه می گردد همانطور که در نمودار شماره (۱-۵) ملاحظه می شود، سه بُعد از رابطه دانش دخیل در ارتباط با مشتری که عبارت است از کسب دانش از مشتری، داشتن دانش درباره مشتری و ارائه دانش برای مشتری و نیز شاخص ها و مولفه های هر بعد تبیین گردیده، که از جنبه عوامل دانش لازم درباره مشتری متغیر تقسیم بندهی بازار، از جنبه دانش مورد نیاز برای مشتری متغیرهای رتبه بندهی نیاز مشتریان و شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتریان و نهایتاً متغیر شناسایی شده از جنبه دانش کسب شده از مشتری، تعیین موقعیت و ویژگی خدمات ارائه شده توسط دفاتر از دیدگاه مشتریان می باشد. از آنجاکه علاوه بر موارد یاد شده شاخص های عوامل سازمانی که بعنوان متغیرهای مداخله گر در مدیریت دانش مشتری نقش و سهم بسزایی را دارا می باشد این عوامل نیز در سه بخش تحت عنوان عوامل سرمایه های انسانی، سرمایه ساختاری و ارتباط و تعامل شناسایی گردیده و در چرخه مدیریت دانش مشتری قرار گرفته اند.

پیشنهادات بر مبنای یافته های تحقیق

با توجه به یافته های تحقیق مبنی بر وجود رابطه بین میزان تحصیلات افراد و مدیریت دانش مشتری و همچنین رابطه میان نوع شغل و مدیریت دانش مشتری، چنین برداشت می شود که هر آندازه که افراد از میزان سطح سواد و آگاهی بالاتر برخوردار می باشند بر نحوه مشارکت و همکاری آنان تأثیر می گذارد. لذا با توجه اینکه مراجعین دفاتر پیشخوان از اقسام مختلف جامعه می باشند مدیران باید زمینه لازم جهت تنوع بخشیدن در نحوه کسب دانش و اطلاعات از مشریان خود را فراهم سازد تا افراد با توانایی های مختلف و سطوح مختلف دانش امکان مشارکت اثربخش در این فرآیند را داشته باشند.

به منظور غلبه بر مقاومت های درآمد ها زویی مشتریان در ارائه دانش و اطلاعات مورد نیاز در فرآیند مدیریت دانش مشتری لازماست با استفاده از تعامل و ایجاد رابطه ای بر مبنای اطمیان و تعهد، دانش آنان در زمینه های مختلف بھکار گرفته شود.

با توجه به تأثیر گذاری مشتریان بالقوه در میزان موفقیت شرکت ها لازم و مبرهن است که دفاتر پیشخوان ضمن شناسایی این گروه از مشتریان، نیازها، خواسته ها، دانش و اطلاعات مربوط به نیازمندی های مشتریان بالقوه، انتظارات علائق و ترجیحات مشتری بالقوه و انگیزه های آنان را مدنظر قرار دهد.

به منظور بهبود مدیریت دانش مشتری پیشنهاد می گردد برای اینکه مشتریان قادر باشند تا جهت عملیات دریافت خدمت، مشارکتی اثربخش داشته باشند. دانش لازم برای مشتری قبل و حین انجام عملیات به آنان در خصوص فرآیند انجام کار صورت پذیرد. البته به این نکته نیز باید توجه داشت که اطلاعات تامین شده برای مشتریان باید از جزئیات کافی برخوردار بوده و دسترسی به آنها نیز به راحتی میسر باشد. چراکه دریافت کنندگان خدمات همیشه از فقدان اطلاعات کافی رنج می برند و اینگونه تصور می نمایند که سازمان های این اطلاعات را برای آنها فراهم نکرده و در اختیار آنها قرار نمی دهند. لذا علی رغم این که مدیران سازمان ها باید درجه تر رفع این مساله تدبیر مناسبی را اتخاذ نمایند لازم است تا آموزش لازم جهت استفاده از خدمات صورت گیرد و فرآیندهای انجام کار بطور روشن و دقیق ارائه گردد و راهنمایی های جامع و کافی در دسترس استفاده کنندگان قرار گیرد.

به منظور پذیرشیووهای نوین در ارائه خدمت از سوی مشتریان در خصوص خدمات ضروری است تا دفاتر پیشخوان ضمن آگاه کردن مشتریان خود از وجود چنین خدماتی، ارزش افروزه این خدمات را نسبت به سایر شیوه های انجام عملیات ارائه خدمت شرح دهد. لذا سازمان باید راهنمایی ها و آموزش های فعالانه تری را در رابطه با خدمات نوین به ویژه برای افرادی که ذاتاً به صورت کارکردی در برابر این پدیده مقاومت می کنند، ارائه کند.

آموزش می‌تواند برای بهبودوضوح نقش مشتریان در ارائه و دریافت دانش و توانایی آنها برای همکاری اثربخش تردر طول فرایند دریافت خدمت و همچنین انگیزش آنها برای انجام بهتر وظایفی که بر عهده آنها گذاشته شده است، موثر باشد. با توجه به اینکه وضوح نقش بیشتر و توانایی و انگیزش بالاتر، بر تمايل مشتریان برای همکاری در فرایند تحويل خدمت تاثیرخواهد گذاشت سازمانهاها می‌توانند از این دیدگاه به منظور همکاری هرچه بیشتر مشتریان خود استفاده کنند.

سیاستهای جدید ارتباطی و بازاریابی بر منافعی که مشتریان می‌توانند از اشتراک دانش بدست آورند متمرکز گردیده است که ممکن است بسیار مفید واقع گردد. بهترین راه برای ارتباط موثر در مورد چیزی که مشتری را به چنین مزایایی علاقه مند می‌نماید مشارکت و همکاری او در تعیین این مزایا در ارتباط با محصول و یا خدمت و همچنین تعریف جایگاه و شغلی مشتری در این فرایند می‌باشد.

باتوجه به اینکه تکنیک‌های جامعه پذیری سازمانی، راه‌های موثری برای افزایش تمایل مشتریان به اشتراک گذاری دانش هستند، که در نتیجه درک بهتر مشتری از کارهای انجام شده توسط سازمان را امکان‌پذیر می‌نمایند. بطور کلی شرکت‌ها مجبور به اتخاذ یک ارتباط نسبتاً شفاف با مشتری درباره فرآیندهای داخلی خود می‌باشند، بطوریکه مشتری درک نماید چگونه و کجای این فرایند قرار دارد و چه تأثیری در بهبود و بهره‌وری فرآیندها و کیفیت خدمات دارد.

لازم به ذکر است که، نحوه عمل سازمان با شکایات مشتری بعنوان راهی برای اخذ دانش و اطلاعات مشتریان بعد از فرآیند تولید در نظر گرفته می‌شود. اگر مشتری به این موضوع اشاره نماید که با وجود تلاش های ارائه شده او، کیفیت تولید خدمت بهبود نیافرته است و پاسخ مناسبی هم برای سوال خود دریافت ننماید، برانگیخته شدن دوباره او برای استفاده از خدمات این شرکت ممکن است بسیار دشوار گردد. از این‌رو، سازمان‌ها می‌توانند با دادن یک حد مشخص از قدرت و مسئولیت به مشتری به منظور کنترل و توان طرح سوال در خصوص کیفیت خدمات ارائه شده این احتمال عدم همکاری در تعاملات آتی را کاهش دهند. درک دانش مشتری به عنوان یک منبع بالرزش در نوآوری محصول و بهبود فرآیند می‌باشد لذا برای تحت کنترل درآوردن پتانسیل فرآیندهای مدیریت دانش مشتری و پشتیبانی از سیستمهای مناسب، مدیریت ارشدمبایدمشتریان را به عنوان یک منبع بالرزش دانش بشناسد و زمینه‌های را برای کنترل و نظارت بر استفاده از اطلاعات شخصی افراد فراهم نماید.

با توجه به شواهد بدست آمده که نشان میدهد مشتریان نسبت به حریم شخصی خودشان حساس می‌باشند. برای برقراری روابط تجاری موفق با مشتریان، لازم است تاحساسیت مشتریان نسبت به جمع آوری واستفاده از دانش آنها سنجیده شود. اجازه نامه ها و خط و مشیهای حریم خصوصی باعث اطمینان بخشی به مشتریان می‌شوند. امنیت و حریم خصوصی نگرانی‌های مشترک مشتریان می‌باشند. حیطه یا اعتماد به خصوص در سازمان‌های خدماتی، بسیار ضعیف و شکننده می‌باشد.

اعتماد، افراد و سازمانها را برای معامله و تجارت بادیگران راحت و آسوده خاطرمیسازد و از طریق معاملات، داد و ستد و تعاملات متقابل ایجاد میشود و یک جنبه‌ی کلیدی آنچگونگی استفاده کسب و کار از اطلاعات و دانش مشتریان میباشد. برای استفاده از دانش مشتریان باید نکات زیر را پذیرفته و در نظرداشته باشیم:

به افراد بگویید که از اطلاعات آنها چگونه استفاده خواهید کرد.

به افراد این امکان را بدهید تا اطلاعات خود را ببینند.

به افراد این امکان را بدهید تا اطلاعات خود را تغییر دهند.

به افراد بگویید که اطلاعات آنها توسط چه کسانی قابل دستیابی است.

کلیه نکات بالا در خط ومشی حريم خصوصی درنظر گرفته و این خط ومشی رادرارتباط مبتنی بر فرآیند کاری فعالیت‌ها منظور نمایید.

تطبیق دادن فعالیتهای مدیریت دانش با فرآیندهای مدیریت روابط مشتری، یکپارچه سازی فرایندهای حمایتی مدیریت دانش با عملکرد حقیقی مدیران روابط، موجب قدرتمند شدن فرایندهای مدیریت روابط مشتری توسط دانش مشتری میشود. به بیان دیگر پیامد رناظر گرفتن مدیریت دانش به عنوان وظیفه‌ای جداگانه، کاهش کارایی است. براین اساس، بهترین شیوه برای مدیریت کارآمد دانش، یکپارچه سازی آن با فرایندهای اصلی قه است.

ایجاد یک مخزن دانش یکپارچه در محدوده سازمان، دیدگاهی یکپارچه ازداده‌های مرتبط با مشتری به علاوه مجموعه‌ای از سیستمهای مرتبط، یک فاکتور حیاتی موفقیت است. یک مخزن مرکزی دانش میتواند به مادر فائق آمدن برمرزهای منطقه‌ای و تفکیک بین واحدهای کاری کمک کند. انبار دانش همچنین یک پیش نیاز حتمی برای برقراری ضوابط و معیارهای ارزیابی ارزش مشتری ورقابت بازاریابی در گروه‌های مختلف محصولات است.

تشویق مدیران روابط برای کسب و انتشار دانش مشتری، علاوه بر درک مشتری به عنوان یک منبع ارزشمند دانش، مدیریت ارشد همچنین برای تشویق یک فرهنگ سازمانی که کارکنان در آن برای تسهیم دانش "برای"، "از" و "در باره" مشتریان بایکدیگر و استفاده از دانش فراهم آورده شده توسط دیگران برانگیخته شوند به چالش کشیده می‌شود. برخورداری از ساختار سازمانی منعطف، چالشهایی را در ساختار مدیریت دانش بوجود می‌آورد. این چالشهای زمانی که اقتصاد دانش محور بوده با تبدیل داراییهای مدیریت دانش مشتری به داراییهای کلیدی و اصلی سازمان تشیدید می‌شود.

مدیریت دانش مشتری، به عنوان یک فرایند استراتژیک در سازمانهایی که مشتریان خود را از دریافت منفعلانه محصولات و خدمات فراتر برده و بادادن اختیار به عنوان شرکای دانش، در نظر میگیرند، ظهور می‌کند. چارچوب مطرح شده برای اجرای مدیریت دانش مشتری، سازمانها را قادر به بکارگیری موفقیت آمیز دانش "برای"، "از" و "در باره" مشتری درجهت نیل به کارائی بیشتر نوآوریهای مدیریت دانش مشتری می‌سازد. لازم

به ذکر است که در این راه و برای به خدمت گیری تمامی دانش مشتری، مدیریت هرسه جریان دانش بطور همزمان ضروری است.

توجه به اینکه سرمایه انسانی بعنوان یکی از عوامل سازمانی موثر بر مدیریت دانش مشتری شناسایی گردید در نظر گرفتن مولفه هایی همچون سازمان یادگیرنده، داشتن کارکنان دانشی، توانمندسازی کارکنان، سبک رهبری مبتنی بر دانش و وجود فرهنگ سازمانی می تواند نقش بسزایی در تسهیل مدیریت دانش مشتری داشته باشد.

از آنجاکه سرمایه های سازمانی و ساختاری بعنوان عوامل مداخله گر در روند پیاده سازی مدیریت دانش مشتری می باشد لذا بکارگیری و استفاده از فناوری اطلاعات در ارائه خدمات، شیوه ها و روش های فرایندهای کاری و نهایتاً استراتژی های سازمانی در سطح کلان و خرد زمینه ساز پیاده سازی مدیریت دانش مشتری اثربخش در دفاتر خواهد شد.

پیشنهاداتی برای پژوهش‌های آتی

بدون شک انجام این تحقیق در سازمان‌های دولتی و خصوصی اعم از خدماتی و تولیدی و مقایسه‌ی نتایج بدست آمده برای تحقیقات آینده مناسب خواهد بود.

به محققین بعدی پیشنهاد می‌شود رابطه‌ی بین مدیریت دانش مشتری و کیفیت خدمات را مورد بررسی قرار دهند.

با توجه به نتایج بدست آمده، محقق پیشنهاد می‌کند که این رابطه در سطحی وسیع تر یعنی با گروه نمونه گویا و تصادفی در قالب جامعه‌ای بزرگتر بعنوان مثال استان خراسان و یا کل کشور صورت گیرد. پیشنهاد می‌گردد به بررسی رابطه بین مدیریت روابط مشتری و مدیریت دانش مشتری پرداخته و تأثیرات این دو مولفه مورد بررسی قرار گیرد.

باتوجه به الگو پذیری مدیریت دانش مشتری از فرایند دانش در سازمان به تجزیه و تحلیل پیرامون نتایج حاصله از اجرای مدیریت دانش مشتری بر مبنای فرایند دانش پرداخته شود.

بررسی و سنجش تأثیر عوامل آمیخته بازاریابی از جمله تبلیغات در بهبود مدیریت دانش مشتری می‌تواند جهت تصمیم‌گیری بمنظور اتخاذ استراتژی‌های مناسب در این حیطه مورد توجه بازاریابان و مدیران بازاریابی قرار گیرد.

فهرست منابع

- ۱- اخوان پیمان - جعفری مصطفی، ۱۳۸۶ ، مروری بر مدیریت دانایی با رویکرد مدیریت دانش و کل نگر : نشریه سامانه شماره ۴۶ ،صفحات ۱۲-۴
- ۲- اخوان پیمان - صفاناز حیدری ، ۱۳۸۶ ، مدیریت ارتباط با مشتری با رویکرد مدیریت دانش : کنفرانس مدیریت دانش و فناوری اطلاعات و ارتباطات
- ۳- غلامیان محمدرضا - خواجه افضلی مریم - ابراهیمی بابک ، ۱۳۸۵ ، مدیریت دانش در ارتباط با مشتری : مجله تدبیر شماره ۱۷۸ - صفحات ۵۸-۵۴
- ۴- محمد اقدسی - مینا رنجبرفرد ، ۱۳۸۸ ، سنجش بلوغ مدیریت دانش مشتری در شرکت های بیمه ایران : فصل نامه صنعت بیمه - سال ۲۴ - صفحات ۳ تا ۲۴
- ۵- همایونی و همکاران ، ۱۳۸۷ ، مدیریت دانش مشتری برای کسب مزیت رقابتی
- ۶- اخوان - حیدری ، ۱۳۸۷ ، مدیریت دانش مشتری برای ارتباط با مشتری
- ۷- اقدسی - رنجبری فرد ، ۱۳۸۸ ، ارایه چارچوب مدیریت دانش مشتری
- ۸- مدیریت دانش مشتریان (محمد رضا غلامیان عضو هیئت علمی دانشگاه علم و صنعت ایران)
- ۹- کنعان ، ۱۳۸۹ ، ظهور ckm در ایران
- ۱۰- افزاره عباس ، ۱۳۸۴ ، مدل های مدیریت دانش
- ۱۱- غلامیان رضا ، ۱۳۸۷ ، مدل های دانش در ارتباط با مشتریان
- ۱۲- رحمان سرشت حسین ، ۱۳۷۹ ، ترجمه ، انتشارات ساپکو تهران نشر

منابع انگلیسی 7-

- 1-Davenport, T., & Grover, V. (2001). Knowledge Management. Journal of Management Information Systems, 18(1), 3-4.**
- 2-Nilmini Wickramasinghe, & Dag von Lubitz (2007). Knowledge-based Enterprise: Theories and Fundamentals. Idea Group Publishing**
- 3-Madhavm. R. and Grover. R. 1998. From Embedded Knowledge to Embodied Knowledge: New Product Development as Knowledge Management. Journal of Marketing, 62(4): 1-12**
- 4-Wickramasinghe, N. (2005). The Phenomenon of Duality: The Key to Facilitating the Transition form Knowledge Management to Wisdom for Inquiring Organizations. In Courtney et al. (Eds.), Inquiring organizations: Moving from Knowledge Management to Wisdom.**

- 5-Hershey, PA: Idea Group Publishing.**
- Cohen, Wesley & Leviathan. 1990. Absorptive Capacity: A New Perspective On Learning And Innovation. *Administrative Science Quarterly*, voI.35: 128-152**
- 6-Nonaka I. and Takeuchi H. 1995. *The Knowledge-Creating Company: How Japanese Companies Create the Dynamics of Innovation*. Oxford University Press.**
- 7-Wickramasinghe, N., Fadlalla, A., Geisler, E., & Schaffer, J. (2003). *Knowledge Management and Data Mining: Strategic Imperatives for Healthcare. Proceedings of the 3rd Hospital of the Future Conference***
- 8-Wilcox, L. (1997). *Knowledge-based Systems as an Integrating Process*. In J. Liebowitz & L. Wilcox (Eds.), *Knowledge Management and its Integrative Elements* (pp. 1-30). Boston: CRC Press.**
- 9-Mills, G. (2001). *MARS: The Electronic Medical Record System the Core of the Kaiser Galaxy. International Journal of Healthcare Technology Management*, 3(5/6), 406-423.**
- 10-Drucker, P. (1993). *Post-Capitalist Society*. New York: Harper Collins. Nonaka, Ikujiro. 1994. *A Dynamic Theory of Organizational Knowledge Creation. Organization Science*, vol. 5, no.1: 14-37**
- 11-HARALD SALOMANN, University of St. Gallen(2005),
*How to Make Knowledge For, From and About Customers Work***
- 12-MICHAEL GIBBERT, University of St. Gallen and Yale School of Management,
MARIUS LEIBOLD, Stellenbosch University, South Africa,
GILBERT PROBST, HEC, Université de Genève(2006)
*Five Styles of Customer Knowledge Management, and How Smart Companies Use Them To Create Value***
- 13-Carolina Lopez-Nicolasa, Francisco Jose' Molina-Castillo
*Customer Knowledge Management and E-commerce:
The role of customer perceived risk(2008)*
*An object-oriented development method for Customer***
- 14-Ming Chuan University, Kweishan, Taoyuan County 333, Taiwan Department of Information Management,**

Received 15 December 2005; received in revised form 22 June 2006; accepted 3 July 2006
Available online 31 July 2006

15-S. Sulaimana*, M.K.A. Ariffina, G. R. Esmaeiliana, K. Faghihia, B.T.H.T. Baharudina(2011)

Customer Knowledge Management Application in Malaysian Mobile Service Providers

16-Putra Malaysia,43400 UPM,Malaysia(2011) Department of Mechanical and Manufacturing, Faculty of Engineering, Universiti.

17-Henning Gebert, Malte Geib, Lutz Kolbe, Gerold Riempp(2010)
Relationship Management and Knowledge Management ConceptsInstitute of Information Management
University of St. Gallen

18-MICHAEL GIBBERT, MARIUS LEIBOLD, GILBERT PROBST (2006)
Five Styles of Customer Knowledge Management, and How Smart Companies Use Them To Create Value, European Management Journal Vol. 20, No. 5, pp. 459–469.

19-Taylor, S.A. and Baker, T.L. (2004) an assessment of the relationship between service quality and customer satisfaction in the formation of consumers' purchase intentions. Journal of retailing 70.163-178

20-Garcia-Murillo, M. and annabi , H. (2002) Customer knowledge management. Journal of the Operational Research Society 53, 875–884.

21-Davenport, T.H., Harris, J.G., A.K. (2001) how do they know their customers so well? MIT Sloan Management Review 42(2), 63–73.

22-Turban.E,Mclean.E (2002) ,”Information technology for management”,3 rd ed ,John wiley & Sons.Inc.

23-Hammer.M,Stanton.S.A,(2006), ”Reengineering work: Don’t automate obliterate”,Harvard business review ,(68:4),104-112

24-Ray.P (1994), "Collaborative information systems and business process design using simulation", IEEE communications , (32), pp .44-50.

25-Gebert, H., Geib, M., Kolbe, L.M. and Brenner, W. (2003) Knowledge-enabled customer relationship management. Journal of Knowledge Management 7(5), 107–123.

26-Davenport, T.H. and Glaser, J. (2002) Just-in-time delivery comes to knowledge management. Harvard Business Review 80(7), 107–111.

27-Bhatt, G. (2002), "Managing Knowledge through people". Knowledge and Process Management: Journal of Business Transformational, Vol.5 No.3, pp. 165-71.

Glasser, P. (2005), "The Knowledge factor", CIO, 15 December, pp.1-9.

28-Akhavan, Peyman, Jafari, Mostafa, and Mohammad Fathian (), Critical success factors of knowledge management systems: a multi case analysis , European business review, Vol. , No. , pp.

29-Alavi, M. and Leidner .D.E. Review: Knowledge management and knowledge management systems: conceptual foundations and research issues . MIS Quarterly. Vol. , No. , (), PP.

30-Bose, R., , V. Application of knowledge management technology in customer relationship management , Knowledge and process management, vol. , No. , (), PP. - . Bruce E. Perrott. A strategic risk approach to knowledge management , Business Horizons, No. ,

پیوست الف

سلام علیکم

پرسشنامه ای که در پیش رو دارید به منظور بررسی و شناسایی عوامل موثر بر مدیریت دانش مشتری در دفاتر خدمات عمومی پیشخوان دولت می باشد که در دو بخش تهیه و تنظیم شده است. مدیریت دانش مشتری یک فرآیند پویا برای اکتسابو بهسازی اطلاعات ارزشمند مشتریان با استفاده از مسیرهای مختلف و روشهای متتنوع بودهو دانش مشتریان را در سازمان تسهیم می نماید و در ضمن این فرآیند، سازمان ترقی کردهو روابط با مشتریان را در مدل سازمانی مشتری گرا بهینه سازی می نماید. لذا خواهشمند است سوالات را به دقت مطالعه کرده و به آنها پاسخ دهید. لازم به ذکر است که از این اطلاعات صرفاً جهت طرح‌پژوهشی استفاده خواهد شد.

از اینکه در این تحقیق ما را یاری می نماید بسیار سپاسگزار می باشیم.

بخش اول مشخصات فردی:

- ۱- جنسیت : (الف) مرد (ب) زن
- ۲- سن : سال
- ۳- وضعیت تأهل: (الف) متأهل (ب) مجرد
- ۴- تحصیلات: (الف) زیر دیپلم (ب) دیپلم (ج) فوق دیپلم (د) لیسانس (ر) فوق لیسانس (ه) دکتری و بالاتر

۵- نوع شغل:

- الف) موسس یا مدیر اعمال (ب) مدیر اجرایی
- ۶- سابقه خدمت : سال
- ۷- میزان درآمد (در ماه):
- الف) ۴۰۰ تا ۵۰۰ هزار تومان (ب) ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار تومان (ج) ۶۰۰ تا ۷۰۰ هزار تومان (د) ۷۰۰ هزار تومان به بالا
- ۸- آدرس دفتر : منطقه
.....
- ۹- نوع مالکیت :

بخش دوم:

پاسخگوی محترم خواهشمند است با توجه به شاخص های تعیین شده برای مدیریت دانش مشتری میزان موافقت یا مخالفت خود را با تأثیر هریک از مقولات ذیل بر مدیریت دانش مشتری از خیلی کم تا خیلی زیاد در جدول مربوطه مشخص نمایید.

گویه					شاخص های مدیریت دانش مشتری
خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	تعیین موقعیت و ویژگی خدمات Determining the position and characteristic services
					۱ اهمیت‌آگاهی از میزان اطلاعات مشتریان در خصوص شرکت

					اهمیت آگاهی از میزان آشنایی مشتریان با محصولات و خدمات قبلاً	۲
					اهمیت آگاهی از میزان دانش دانش‌بازار مشتریان	۳
					اهمیت آگاهی های خلاقانه مشتریان در باره محصولات و خدمات جدید شرکت	۴
					اهمیت آگاهی از دانش مشتریان در خصوص تأمین کنندگان خدمات	۵
					اهمیت آگاهی از تجربه مشتری در استفاده از محصولی خاص از شرکت	۶
					اهمیت آگاهی از عدم رضایت مشتریان از خدمات	۷
تقسیم بندی بازار						Market segmentation
					اهمیت تنوع محصولات و خدمات قابل ارائه شرکت شما	۸
					اهمیتشناخت و آگاهی از تأمین کنندگان	۹
					اهمیت آگاهی از بازارهای بالقوه و بالفعل	۱۰
					اهمیت دانش در خصوص نیازمندی های مشتریان بالقوه	۱۱
					اهمیت آشنایی و دانش از قوانین و مقررات دولتی	۱۲
					اهمیت آگاهی از ویژگی های جمعیت شناختی مشتریان شرکت	۱۳
Rating Required Customer						رتبه بندی نیاز مشتری
					اهمیت توجه به انگیزه های مشتریان فعلی، دفتر	۱۴
					اهمیت شناخت انتظاراتعلیق و ترجیحات مشتریان بالقوه	۱۵
					اهمیت توجه به انگیزه های مشتری بالقوه	۱۶
					اهمیت دانش و اطلاعات تاریخی، از مشتریان فعلی	۱۷
					اهمیت دانش و اطلاعات مربوط به نیازمندی های مشتریان بالقوه	۱۸
					اهمیت شناخت از فعالیت خرید و توانایی مالی مشتریان	۱۹
شناسایی و اقتباس از الگوی نیاز مشتری						Identification and Adapted from Patterns of Required customer
					اهمیت شناخت از بیشینه مشتری (رفتارهای خرید قبلی)	۲۰
					اهمیت توجه به نیازهای کنونی مشتریان	۲۱
					اهمیت توجه به خواسته های آتی مشتریان	۲۲
					اهمیت توجه به خاق نوآوری در ارائه خدمات	۲۳
					اهمیت توجه به ایجاد اعتماد و اطمینان در مشتری	۲۴
					اهمیت توجه به حفظ حریم خصوصی مشتریان	۲۵
					اهمیتشفافیت و وضوح در نحوه ارائه خدمات (چگونگی استفاده، مشاهده و تغییر اطلاعات، سطح دسترسی به اطلاعات مشتریان)	۲۶
					اهمیتسطح اختیار مشتریان در فرآیند دریافت خدمت	۲۷
					اهمیتغیر در قیمت خدمات با توجه به خواسته های مشتریان	۲۸
سرمایه انسانی						Human capital
					اهمیتاستقرار فرهنگ سازمانی مبتنی بر مدیریت دانش	۲۹
					اهمیت وجود سبک رهبری (مدیریت) مبتنی بر مدیریت دانش	۳۰
					اهمیت توجه و ایجاد انگیزه در کارکنان	۳۱
					اهمیت وانمندسازی کارکنان در خصوص مدیریت دانش	۳۲
					اهمیتدانش فردی کارکنان	۳۳
					اهمیتاهمیت یادگیری سازمانی	۳۴
سرمایه ساختاری						Structure Capital
					اهمیت فرایندهای کاری مبتنی بر مدیریت دانش	۳۵
					اهمیت استراتژی های سازمانی مبتنی بر مدیریت دانش	۳۶
					اهمیت استفاده از فناوری اطلاعات مبتنی بر مدیریت دانش	۳۷
تعامل و ارتباط						Interaction
					اهمیت ارتباط کارکنان با مشتریان	۳۸

					اهمیت آگاهی و سطح سواد کارکنان	۳۹
					اهمیت یاسخنگویی، به مشتری و رسیدگی، به شکایات	۴۰